

وزارت معارف
معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و تربیهٔ معلم
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

رهنمای معلم
دری
صنف چهارم

سال چاپ: ۱۳۹۵ هـ. ش.

رهنمای معلم دری
صنف چهارم

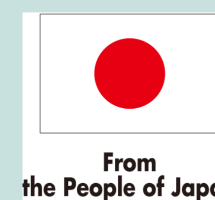

کتاب های درسیِ متعلق به وزارت معارف بوده، خرید
و فروش آن جداً ممنوع است.
با متخلفین برخورد قانونی صورت می گیرد.

unicef
د هر ماشوم لپاره
برای هر طفل

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی

و تربیهٔ معلم

ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی

و تألیف کتب درسی

رهنمای معلم

دری

صنف چهارم

سال چاپ: ١٣٩٦ هـ ش.

مؤلفان

- سرمؤلف شکیلا شمس هاشمی عضو علمی دیپارتمنت زبان و ادبیات دری
- مؤلف شگوفه صفا عضو علمی دیپارتمنت زبان و ادبیات دری
- مؤلف مدینه شکیب عضو علمی دیپارتمنت زبان و ادبیات دری

ایدیت علمی

- سرمؤلف شکیلا شمس هاشمی عضو علمی دیپارتمنت زبان و ادبیات دری

کمیته دینی، سیاسی و فرهنگی

- دکتور عنایت الله خلیل هدف
- حبیب الله راحل مشاور وزارت معارف در ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی.

کمیتهٔ نظارت

- دکتور اسد الله محقق معین انکشاف نصاب تعلیمی و تربیهٔ معلم
- دکتور شیر علی ظریفی رئیس پروژهٔ انکشاف نصاب تعلیمی
- سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

دیزاین: حمیدالله غفاری

بسم الله الرحمن الرحيم

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی — دا عزت د هر افغان دی

کور د سولې کور د تورې — هر بچی یې قهرمان دی

دا وطن د ټولو کور دی — د بلوڅو د ازبکو

د پښتون او هزاره وو — د ترکمنو د تاجکو

ورسره عرب، ګوجر دي — پامیریان، نورستانیان

براهوي دي، قزلباش دي — هم ایماق، هم پشه یان

دا هیواد به تل ځلیږي — لکه لمر پر شنه آسمان

په سینه کې د آسیا به — لکه زړه وي جاویدان

نوم د حق مودی رهبر — وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

پیام وزیر معارف

سپاس بیکران آفریدگاری را که انسان را در احسن تقویم آفرید و او را قدرت بیان بخشید و به زیور علم و اندیشه آراست و درود بی پایان بر پیامبر مکرم اسلام حضرت محمد مصطفی- صلی الله علیه وسلم- که معلم بزرگ انسانیت است و پیام‌آور رحمت و هدایت و روشنایی.

تعلیم و تربیت نقطهٔ آغاز هر تحول و سنگ بنای توسعه در هر جامعه است. هدف اصلی تعلیم و تربیت به فعلیت رساندن نیروهای بالقوهٔ انسان و شگوفا ساختن استعدادهای درونی وی است.

کتاب درسی یکی از ارکان مهم در فرایند تعلیم و تربیت محسوب می‌شود که همگام با تحولات و پیشرفت‌های علمی نوین و مطابق با نیازمندیهای جامعه تهیه و تألیف می‌گردد و باید دارای ظرفیت و ظرافتی باشد که بتواند آموزه‌های دینی و اخلاقی را توأم با فرآورده‌های علوم جدید با میتودهای نوین به شاگردان منتقل کند.

کتابی که اکنون در اختیار شما قرار دارد، بر اساس همین ویژه‌گی‌ها تهیه و تألیف شده است. سعی وزارت معارف همواره براین بوده که نصاب تعلیمی و کتب درسی معارف کشور، متکی بر مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و حفظ هویت ملی، مطابق با معیارهای علمی و روش‌های تربیتی نوین بوده، استعدادهای دانش آموزان را در همه زمینه‌های اخلاقی و علمی شگوفا گرداند و قدرت تفکر، ابتکار و حس جستجوگری را در آنها تقویت بخشد. ترویج فرهنگ گفتگو و رواداری، تقویت حس وطن دوستی، مهربانی، گذشت و همبستگی از خواست‌های دیگر وزارت معارف است که باید در کتب درسی متبلور باشد.

کتاب‌های درسی بدون داشتن معلم خوب و مسلکی نمی‌تواند اهداف مورد نظر را بر آورده سازد. معلم یکی از ارکان مهم تعلیم و تربیت و مجری برنامه‌های آموزشی و تربیتی است. از معلمان و آموزگاران خوب، متعهد و دلسوز کشورم که ستیزه با سیاهی و نادانی را پیشهٔ خود ساخته اند، صمیمانه آرزومندم که با تطبیق دقیق و مخلصانهٔ نصاب تعلیمی، کودکان و جوانان میهن را بسوی فتح قله‌های رفیع دانش، اخلاق و معنویت رهنمون گردند.

کامیابی نظام آموزشی کشور بدون همکاری جدی مردم غیر ممکن است. ازین رو از همه اقشار و افراد ملت شریف افغانستان، بخصوص از خانواده‌ها و اولیای محترم شاگردان خواهشمندم که از هیچ‌گونه همکاری در جهت تحقق اهداف معارف دریغ نورزند. همچنان از همه نویسندگان، دانشمندان، متخصصان تعلیم و تربیت و اولیای محترم شاگردان تقاضا می‌شود که با ارایهٔ نظریات و پیشنهادهای سالم و نقدهای سازندهٔ خود وزارت معارف را در بهبود هر چه بیشتر کتابهای درسی همکاری نمایند.

لازم می‌دانم از تمام مؤلفان دانشمند و کارمندان اداری و فنی وزارت معارف که در تهیه، تألیف، طبع و توزیع این کتاب زحمت کشیده اند و از همه نهادهای ملی و بین المللی که در زمینهٔ چاپ و توزیع کتب درسی همکاری نموده اند، قدردانی و تشکر نمایم.

در اخیر از خداوند منان استدعا دارم که به لطف بی پایان خود، ما را در تحقق آرمانهای مقدس معارف یاری رساند. إنه سمیع قریب مجیب.

دکتور اسدالله حنیف بلخی

وزیر معارف

فهرست

درس اول
صفحه (۱–۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**خداوندﷻ**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و صفت‌های خداوندﷻ را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• از پیام درس صفات خداوندﷻ را فرا بگیرند. • توانایی خوانش، نگارش، گوش فرا دادن و برداشت در وجود شان تقویت گردد. • به ارزش و اهمیت نعمت‌های خداوندﷻ پی برده علاقه مندی شان بیشتر گردد.
بخش ها	بخش اول : بیت اول – بیت دوم بخش دوم: بیت سوم – بیت چهارم بخش سوم: بیت پنجم – بیت ششم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

معلومات بیشتر برای معلم

شیخ فرید الدین عطار، شاعر و عارف قرن ششم و اغاز قرن هفتم است. در سال تولد وی اختلاف نظر موجود است و وفاتش را در سال ۶۲۷ هـ ق دانسته اند.

عطار آثار فراوانی دارد که اغلب آن‌ها در دست است و مشهورترین آنها: مثنوی‌های الهی نامه، منطق الطیر، مصیبت نامه، اسرار نامه و خسرو نامه می‌باشد.

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، تبریک گفتن سال تعلیمی جدید. برای جلب توجه و دقت شاگردان، درس‌های سال گذشته را مرور نمایید و جهت ارزیابی و ارتباط درسهای صنوف گذشته از دو یا سه شاگرد بپرسید؛ سپس از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • کلمه‌های جدید درس را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را در مقابل همصنفان خود با آواز بلند و مناسب بخوانند و معنا کنند. • از چند شاگرد بخواهید واژه‌های هم معنای زیر را از هم جدا کنند و پهلوی هم روی تخته بنویسند: (خورشید، آسمان، دانش، سپهر، الله، علم، کردگار، خدا، عقل و آفتاب) ❋ مثال: سپهر= اسمان • از شاگردان بخواهید جا های خالی را با کلمات مناسب پُر نمایند: شـــکر......... بر................. مهربان ...... باشد....................... و مکان .... جسم و جان.................... قـــوۀ........ و.................... است	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به سؤال‌های زیر پاسخ دهند: ❋ مفهوم بیت اول چیست؟ ❋ کلمه‌های (نطق، کون و مکان) چه معنا دارد؟	
خلاصه درس	• خلاصۀ مفهوم بیت‌های خوانده شده را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. درس گذشته را با طرح چند پرسش ارزیابی کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • کلمه‌های جدید درس را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های جدید درس را روی تخته املا بنویسند. • از چند شاگرد بخواهید برای واژه‌های نازل، رهبر و پاک جمله بگویند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ درست ارائه کنند: ❊ چرا خداوندﷻ را پرستش می‌کنیم؟ ❊ واژه‌های (نطق، ودود و نازل) چه معنا دارد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده و خلاصۀ آن را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید بخش (بخوان و بنویس) را اجرا کنند، شاگردان را در اجرای فعالیت‌ها کمک و رهنمایی نمایید. • از شاگردان بخواهید به پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) پاسخ درست ارائه کنند. • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نمایید و از انها بخواهید پیرامون مفهوم شعر صحبت نمایند و نتیجه صحبت‌ها را از هر گروه یک تن به دیگران بگوید. • بخش (به دوستانت بگو) به شاگردان توضیح داده شود.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❊ شعری را که به خوانش گرفتید از کی بود؟ ❊ واژه‌های (اصحاب، درود، انبیا و متصوف) چه معنا دارد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده و خلاصهٔ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	متن شعر را در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

درس دوم

صفحه (۳-۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**حضرت محمد ﷺ**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند و بنویسند، با صفات و اخلاق نیک حضرت محمد(ص) بیشتر اشنا شوند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• با اخلاق، صفات و مقام والای حضرت محمد ﷺ بیشتر آشنا شوند. • مهارت‌های خوانش، نگارش، سخن گفتن و برداشت شان رشد و انکشاف نماید. • اعتقاد، علاقه و باورمندی شان به فراگرفتن مطالب دینی بیشتر گردد.
بخش ها	بخش اول: بیت اول و دوم بخش دوم: سوم و چهارم بخش سوم: بیت اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

معلومات بیشتر برای معلم

نامش الیاس، نام پدرش یوسف و ملقب به جمال الدین است. در سال ۵۳۵ هـ ق تولد و در سال ۵۹۹ یا ۶۰۲ هـق وفات نموده است.

نظامی از ابتدای جوانی به آموزش و تحصیل علوم پرداخت و چنانکه خود گوید در تمام رشته‌های علوم متداول مانند علوم طبیعی و الهی، طب و نجوم مهارت یافت؛ همچنین در علوم ادب و شعر مقام بزرگی به دست آورد.

بزرگترین اثر نظامی « خمسه» می‌باشد که در قالب مثنوی سروده شده و در حدود بیست و هشت هزار بیت دارد. خمسه شامل پنج بخش یا مثنوی می باشد که عبارتند از: مخزن الاسرار، لیلی و مجنون، خسرو و شیرین، هفت پیکر یا بهرام نامه، اسکندر نامه.

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • واژه‌های (مهتر، گزین، پیشوا) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند. • از چند شاگرد بخواهید تا آنچه را در مورد حضرت محمد ﷺ می‌دانند به زبان ساده بیان کنند.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید تا به پرسش‌های زیر پاسخ درست ارائه کنند: ❋ نعت چه معنا دارد؟ ❋ مفهوم بیت زیر را بگویید: مهتر و بهتر و گزین همه سرور و خاتم و نگین همه	**ارزیابی**
	• خلاصه مفهوم درس را به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	کلمه‌های (پیشوا، گزین، شریعت و عیان) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با ایجاد سؤال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و معنای کلمه‌هایی را که نمی‌دانند بیرون نویس کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید آن را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک بیت را روی تخته املا بنویسند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به سؤالات زیر پاسخ ارائه کنند: ❊ آیا صفات حضرت محمدﷺ را نام گرفته می‌توانید؟ • مفهوم بیت زیر چیست؟ او شریعت بیان کند ما را او طریقت کند عیان ما را	
خلاصه درس	• خلاصهٔ مفهوم بیت‌های خوانده شده را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	چند صفت از صفات حضرت محمدﷺ را در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با اواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند، شاگردان را در اجرای فعالیت‌ها کمک و رهنمایی نمایید. • از شاگردان بخواهید به پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) پاسخ درست ارائه کنند. • از شاگردان بخواهید فعالیت گروهی را در صنف اجرا کنند. • از شاگردان بخواهید متن بخش (به دوستانت بگو) را با آواز بلند بخوانند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ بگویند: ❊ واژه‌های (پیشوا، مبعوث و رسالت) چه معنا دارد؟ ❊ حضرت محمد ﷺ در کجا به دنیا آمده است؟ ❊ حضرت محمد ﷺ در چند ساله گی به پیامبری مبعوث شد.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده و خلاصۀ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	متن شعر را در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

درس سوم

صفحه (۵–۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**حضرت عمر فاروق** (رض)
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند و بنویسند، شخصیت بزرگوار اسلام حضرت عمر فاروق(رض) را بشناسند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• با سجایای نیک حضرت عمر فاروق (رض) آشنایی حاصل کنند. • توانایی خوانش، نگارش، سخن گفتن و برداشت شان تقویت گردد. • اعتقاد و باور شان به فراگرفتن مطالب دینی بیشتر گردد.
بخش ها	بخش اول: سطر اول– سطر سوم بخش دوم: سطر چهارم– سطر هشتم بخش سوم: سطر نهم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر، کارت کلمه ها، چارت

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و کلمه‌های مشکل را نشانی کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند. • کلمه‌های رحلت، خلاقیت، لقب و فاروق را روی تخته املا بنویسند. • کارت کلمه‌های (عمر، خطاب، دوم، حضرت ابوبکر صدیق (رض)) را روی تخته نصب کنید واز شاگردان بخواهید جاهای خالی را با کلمه های مناسب روی کارت، تکمیل نمایند: ❉ حضرت.................. پسر............ و یار.........................بود. ❉ بعد از رحلت حضرت......................... به خلاقت رسید.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ بدهند: ❉ چرا حضرت عمر، به فاروق مشهور شد؟ ❉ حضرت عمر (رض) پسر کی بود؟	**ارزیابی**
	• خلاصه متن درس را به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با اواز بلند و مناسب طوری بخوانید تا همه شاگردان بشنوند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با اواز بلند بخوانند. • از چند شاگرد بخواهید هر کدام یک سطر درس را روی تخته املا بنویسد. • کارت کلمه‌های (زمان، تماس و احوال) را روی تخته نصب کنید و از شاگردان بخواهید برای هر کلمه یک جمله در کتابچه‌های خود بنویسند. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید صورت درست آن‌ها را نشانی کنند: ❉ لباث ❉ لباص ❉ لباس	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• سؤال‌های زیر را از شاگردان بپرسید: ❉ حضرت عمر (رض) با مردم چگونه رویه داشت؟ ❉ حضرت عمر (رض) یار چندم حضرت محمد(ص) بود؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون آن ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	نام چهار یار حضرت محمد ﷺ را از والدین خود بپرسید و در کتابچه هایتان بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و توضیحات لازم ارائه نمایید. • از شاگردان بخواهید بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند. • کارت کلمه‌های (عدالت، خلافت، افتخار و شهادت) را به شاگردان نشان دهید و از آن‌ها بخواهید تا هر کدام را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته بنویسند. پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را از شاگردان بپرسید. به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر بدهید. • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم کنید و از انها بخواهید پیرامون شخصیت حضرت عمر فاروق (رض) صحبت نمایند؛ سپس از هر گروه یک تن مقابل صنف امده نتیجه صحبت شان را به دیگران بگوید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• پرسش‌های زیر را از شاگردان بپرسید: ❋ حضرت عمر فاروق بعد از چند سال خلافت به شهادت رسید؟ ❋ حضرت عمر فاروق به عمر چند ساله گی وفات کرد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده پیام اصلی درس را به صورت خلاصه ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	کلمه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

درس چهارم

صفحه (۷–۸)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**نماز**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و مفهوم آن را بدانند.
اهداف اموزشی دانشی مهارتی ذهنیتی	• از پیام درس اداب نماز خواندن را فرا بگیرند. • توانایی خوانش، نگارش، گوش فرا دادن و برداشت در وجود شان تقویت گردد. • علاقه مند به ادای نماز در اوقات معین گردند.
بخش ها	بخش اول: بیت اول و دوم بخش دوم: بیت سوم و چهارم بخش سوم: بیت پنجم و ششم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر، کارت کلمه ها

معلومات بیشتر برای معلم

محمد جواد «محبت» در سال ۱۳۲۱ هـ‌ش. در کرمانشاه ایران دیده به جهان گشود. دوران کودکی و تحصیلات خود را در زادگاهش به پایان رسانید؛ سپس به عنوان معلم، به خدمت مشغول شد.

شعرهای او از سال ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۴ هـ ش. در مجله‌های مختلف به چاپ رسیده است.

محمد جواد از سال ۱۳۶۲ هـ‌ش. به گروه مؤلفین کتاب‌های درسی پیوست و آثاری وی در کتاب‌های درسی دوم، سوم و چهارم ابتدایی درج است.

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی، ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و معنای کلمه‌هایی را که نمی‌دانند نشانی کنند. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک مصراع شعر را روی تخته املا بنویسید. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار ببرند و بگویند. ❋ مؤذن ❋ بانگ ❋ نماز ❋ رحمت	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به سؤال‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ مؤذن کیست؟ ❋ مفهوم بیت زیر چیست؟ سحر آمد مؤذن بانک برداشت — زجـا برخیز هنـگام نماز است	
خلاصه درس	• مفهوم درس را به صورت خلاصه ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	متن شعر را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با لحن و اهنگ مناسب بخوانید و معنا کنید. • از شاگردان بخواهید به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • کارت کلمه‌ها را روی میز بگذارید و به شاگردان هدایت دهید تا کلمه‌های زیر را به ترتیب حروف الفبا با استفاده از کارت ها، مرتب نموده روی تخته بنویسند: ❋ سحر، هنگام، نماز، رحمت، نشاط، وضو، اخلاص، بانگ ❋ طور مثال: [اخلاص] [بانگ] [ ] [ ] [ ] [ ]	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	معنای بیت زیر را بگویید: اگر خواهی نشاط صبحدم را — به اداب مسـلمانی وضو کن	
خلاصه درس	خلاصه درس را به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	کلمه های(نماز، رحمت و سحر) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش سوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و معنا کنید. • کلمه‌های جدید را معنا نموده روی تخته بنویسید. • از شاگردان بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند. آنها را در اجرای فعالیت‌ها کمک و رهنمایی کنید. • از شاگردان بخواهید به پرسش های بخش (بشنو و بگو) پاسخ درست ارائه کنند. به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر دهید. • بخش (به دوستانت بگو) را توضیح داده بالای شاگردان تکرار کنید.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ چند وقت نماز می‌خوانیم؟ ❋ در کدام واژه‌های متن درس حرف (هـ) به کار رفته است؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده خلاصه ان را به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.	**کار خانه‌گی**

درس پنجم
صفحه (۹–۱۰)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**تقوا و پرهیزگاری**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، به اجرای اعمال شایسته و نیک عادت کنند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• شاگردان بدانند که تقوا و پرهیزگاری در پیشگاه خداوندﷻ سبب برتری یک انسان بر انسان دیگر است. • توانایی خوانش، نگارش، گوش فرا دادن و برداشت در وجود شان تقویت گردد. • به اجرای اعمال شایسته و نیک در زنده گی روزانه علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر هشتم بخش دوم: سطر نهم – سطر پانزدهم بخش سوم: سطر شانزدهم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتابهای خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید. • کلمه‌های جدید درس را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را در مقابل همصنفان خود با آواز بلند و مناسب بخوانند. • کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته بنویسند: ❋ تقوا ❋ پرهیزگار ❋ خَلق ❋ پیروی	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ بدهند: ❋ خداوند ﷻ انسان‌ها را چگونه خَلق نموده است؟ ❋ تقوا و پرهیزگاری سبب چه می‌شود؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده پیرامون تقوا و پرهیزگاری توضیحات بیشتر ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و معنای کلمه‌هایی را که نمی‌دانند نشانی کنند. • کلمه‌های جدید درس را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • متن درس را با اواز بلند و مناسب بخوانید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • به شاگردان هدایت دهید تا هر کدام یک سطر درس را روی تخته املا بنویسد. • از شاگردان بخواهید که شکل حرف (هـ) را در متن درس مشخص کنند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• سؤال‌های زیر را از شاگردان بپرسید: ❋ ابراهیم ادهم (رح) کی بود؟ ❋ واژه (نواهی) چه معنا دارد؟ الف- امر ب- خواهش ج- نهی د- هیچ‌کدام	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را برای شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	واژه‌های (عدالت، حقوق، اعمال و ناظر) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، ترتیب و تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول **متن درس**	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید و توضیحات لازم را ارائه نمایید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با اواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید بخش (بخوان و بنویس) را اجرا کنند، شاگردان را در اجرای فعالیت‌ها کمک و رهنمایی نمایید. • از شاگردان بخواهید به پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) پاسخ درست ارائه کنند. • بخش (به دوستانت بگو) به شاگردان توضیح داده شود.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• در جمله‌های زیر کدام نشانه‌ها به کار می‌رود؟ (شارحه، نقطه، سؤالیه) ❋ حضرت محمدﷺ فرموده است ❋ خداوندﷻ همه انسان‌ها را یک برابر خلق کرده است ❋ تو باغبان هستی؛ اما انار ترش و شیرین را نمی‌دانی	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	در مورد تقوا و پرهیزگاری چند سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

درس ششم

صفحه (۱۱–۱۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**ترانه بهار**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و خصوصیات فصل بهار را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• مفهوم شعر را بدانند. • متن درس را درست بخوانند، بنویسند و کلمه‌های هم وزن را در متن مشخص کنند. • از زیبایی‌های فصل بهار لذت ببرند آماده کار و زحمتکشی بیشتر گردند.
بخش ها	بخش اول: بیت اول – بیت دوم بخش دوم: بیت سوم – بیت پنجم بخش سوم : بیت ششم – بیت اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

معلومات بیشتر برای معلم

محمد آصف « مایل» پسر محمد یوسف در سال ۱۲۸۸ هـش در گذر باغ نواب کابل تولد یافته است. تحصیلات ابتدایی و ثانوی را در سال ۱۳۱۰ هـش. در لیسهٔ حبیبیه به تمام رسانیده و در سال ۱۳۱۶ شامل دانشکده حقوق و علوم سیاسی شد.

تألیفات و آثار آصف مایل:

- کتاب الفبای فارسی با جدید ترین اصول تدریس و کتب درسی زبان فارسی برای صنوف ابتدایی از صنف اول تا صنف ششم در ۶ جلد.
- کتب درسی تاریخ برای صنوف چهارم، پنجم و ششم....

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، دیدن نظافت، ملاحظه کارخانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • کلمه‌های جدید درس را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را در مقابل همصنفان خود با آواز بلند و مناسب بخوانند و معنا کنند. • از چند شاگرد بخواهید هر کدام یک مصراع شعر را روی تخته املا بنویسد. • از شاگردان بخواهید جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند: افشانده......به..................ابر خندیده گل و............................	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ چند جمله در مورد فصل بهار گفته می‌توانید؟ ❋ معنای واژه‌های (نسیم، گهر، ازهار و بذر) چیست؟	**ارزیابی**
	• معنای بیت‌های خوانده شده را به صورت فشرده به شاگردان ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند و لحن و آهنگ مناسب بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را درست بخوانند و کلمه‌های مشکل را درست تلفظ کنند. • از شاگردان بخواهید واژه‌های مرغزار، قشنگ، کوهسار و حدیقه را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته بنویسند. • از چند شاگرد بخواهید کلمه‌های را از متن درس بیرون نویس کنند که حرف (س) در آن به کار رفته باشد.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• بیت‌های زیر را بخوانید و کلمه‌های هم وزن را مشخص کنید: افسرده گی رخت بسته از باغ کس نیست در این حدیقه بیکار دهقان جوان، بیا به صحرا با ماله و بیل و یوغ و اسپار • کلمه‌های پنج حرفی و شش حرفی را از متن درس پیدا کرده بگویید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده فشرده مفهوم درس را به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	دو بیت شعر را به نثر تبدیل کنید و در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش سوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و معنا کنید. • واژه‌های جدید درس را معنا نموده روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف بیایند و متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف بیایند و هر کدام یک بیت را روی تخته املا بنویسد • برای اطمینان خود از یاد گیری شاگردان و تحکیم درس، پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را از شاگردان مطرح نمایید. • فعالیت گروهی را مطابق هدایت کتاب درسی در صنف اجرا کنید. • بخش (به دوستانت بگو) را بالای شاگردان تکرار کنید.	**قسمت اول متن درس**
	• معنای کلمه‌های زیر را بگویید: ❋ گهر ❋ بذر ❋ وتر ❋ ازهار ❋ نسیم	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نمایید و خلاصهٔ ان را به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	کلمه‌های (ازهار، بذر، حدیقه، نسیم، گهر و مرغزار) را در جمله‌های مناسب به کار ببرید و در کتابچه‌های خود بنویسید.	**کار خانه‌گی**

درس هفتم

صفحه (۱۳-۱۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**زراعت و نهالشانی**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند در مورد زراعت، نهالشانی و فواید آن آگاهی حاصل کنند.
اهداف اموزشی	
دانشی	• شاگردان بدانند که زراعت و نهالشانی باعث شادابی و سرسبزی کشور ما می‌گردد.
مهارتی	• متن درس را درست بخوانند، بنویسند و واژه‌ها را در جاهای مناسب به کار برده بتوانند.
ذهنیتی	• شاگردان به اهمیت زراعت پی ببرند و در حفظ و مراقبت نهال‌های غرس شده بکوشند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر چهارم بخش دوم: سطر پنجم – سطر دهم بخش سوم: سطر یازدهم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، دیدن نظافت، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و واژه‌های مشکل را بیرون نویس کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با آواز بلند بخوانند. رهنمایی و تشویق شوند. • دو جمله نخست متن درس را برای شاگردان املا بگویید.	**قسمت اول متن درس**
	• آیا صورت درست کلمه‌های زیر را مشخص کرده می‌توانید ؟ (صنعت، سنعت، ثنعت) (صعادت، سعادت، ثعادت) • در مورد زراعت و نهالشانی دو جمله گفته می‌توانید؟	**ارزیابی**
	• پیام درس را به صورت فشرده به شاگردان ارائه نمایید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسید.	**کارخانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، دیدن نظافت، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با طرح سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب طوری بخوانید تا همه شاگردان بشنوند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید جمله‌های زیر را روی تخته بنویسند و جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند: ❋ افغانستان یک کشور.................... است. ❋ در............ عزیز ما مراسم............... همه ساله در..............یا اول حمل با...................و شادمانی............................می شود. • کلمه‌های هم معنا را به هم وصل کنید: مملکت — شادمانی خوشی — شادابی سرسبزی — کشور	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از چند شاگرد بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ افغانستان چگونه یک کشور است؟ ❋ مردم افغانستان بیشتر به چه علاقه دارند؟ ❋ بدون زحمت راحت نیست، یعنی چه؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده فشرده آن را به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	واژه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با اواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید درس را معنا نمایید. • از چند شاگرد بخواهید فعالیت‌های بخش(بشنو و بگو) را در صنف اجرا کنند. در اجرای فعالیت‌ها شاگردان را رهنمایی و تشویق نمایید. • از شاگردان بخواهید واژه های جدید متن درس را بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید برداشت خود را در دو سطر بنویسند، بعد مقابل صنف آمده بخوانند. • از شاگردان بخواهید چند کلمهٔ مفرد و جمع را از متن درس بیرون نویس نموده روی تخته بنویسند. مثال: ❈ نهال ها ❈ درخت ❈ ❈ • بخش (به دوستانت بگو) را بالای شاگردان تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش‌های زیر جواب بدهند: ❈ درختان در زنده گی انسان‌ها چه اهمیت دارند؟ ❈ کی میتواند به کلمه‌های (صاف، صحت و درخت) یک یک جمله بگوید؟	
خلاصه درس	درس را جمع بندی نموده پیرامون آن توضیحات لازم به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	چند جمله در مورد اهمیت زراعت و نهال شانی در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

درس هشتم

صفحه (۱۵–۱۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**اسم**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند با اسم و انواع آن آشنا شوند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• شاگردان تعریف اسم، اسم عام و خاص را با مثال‌های آن بدانند. • متن درس را درست بخوانند، بنویسند و اسم و انواع آن را مشخص کرده بتوانند. • شاگردان علاقه مند به فراگیری دستور زبان گردند.
بخش ها	بخش اول: اسم بخش دوم: اسم خاص بخش سوم: اسم عام
روش تدریس	انفرادی،گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

معلومات بیشتر برای معلم

دستور زبان علمی است که به شرح و بیان قواعد و ساختار و ضوابط صرفی و نحوی زبان می‌پردازد. این اشتباه است که دستور را کسی این چنین تعریف کند: « علمی است که با یاد گرفتن آن درست خواندن و درست نوشتن را یاد می‌گیریم» در حالی که ما بسیار اشخاص را می‌شناسیم که دستور زبان را فرا گرفته؛ ولی درست خواندن و درست نوشتن را به طور کامل یاد ندارد و نیز اشخاصی را می‌شناسم که دستور زبان را نخوانده ؛ ولی درست می‌خوانند و درست می‌نویسند..

دستور زبان متشکل از سه بخش است :

۱. آواز شناسی
۲. کلمه یا واژه شناسی که به نام صرف یاد می‌شود.
۳. نحو که عبارت از مطالعهٔ قواعد و ساختار عبارت‌ها و جمله‌ها می‌باشد.

بخش اول

<table>
<tr><th>عناوین مطالب</th><th>فعالیت‌های معلم</th><th>زمان</th></tr>
<tr><td>بخش مقدماتی</td><td>• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کارخانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید.
• از شاگردان بخواهید تا کتابهای خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.</td><td>(۷)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>قسمت اول متن درس</td><td>• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید.
• متن درس را با آواز بلند بخوانید و در مورد توضیحات لازم ارائه نمایید.
• از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند.
• چند جمله روی تخته بنویسید و در ان اسم را مشخص کنید.
• از شاگردان بخواهید در چوکات زیر چند اسم را بنویسند؛ طور مثال:
<table><tr><td>مادر</td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table></td><td rowspan="3">(۳۵)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>ارزیابی</td><td>• از شاگردان پرسش‌های زیر را مطرح کنید:
❊ اسم چیست؟ با مثال واضح سازید.
❊ کتاب قانون از کی است؟</td></tr>
<tr><td>خلاصه درس</td><td>• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.</td></tr>
<tr><td>کار خانه‌گی</td><td>چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسید که در آن اسم به کار رفته باشد.</td><td>(۳)
دقیقه</td></tr>
</table>

بخش دوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با طرح سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام متن درس را با آواز بلند بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و در مورد توضیحات لازم ارائه نمایید. • از شاگردان بخواهید از متن درس چند اسم خاص را دریافت نموده و با هر کدام آن یک جمله بسازند و روی تخته بنویسند. طور مثال: ❊ سعدی ❊ ❊ ❊ • از شاگردان بخواهید دو جمله بگویند که در آن اسم به کار رفته باشد.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بپرسید: ❊ اسم خاص چیست؟ با مثال واضح سازید.	**ارزیابی**
	• خلاصه تعریفات درس را به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	چند اسم خاص را در کتابچه‌های تان بنویسید.	**کار خانه‌گی**

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با اواز بلند بخوانید و توضیحات لازم ارائه کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید چند اسم، اسم خاص و عام را روی تخته بنویسند. مثال: احمد کابل زن .... • جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های داخل قوس تکمیل نمایید: ❉ منیژه و تهمینه...................... یکدیگر کمک می‌کنند. (از – با– به) ❉ شاگردان.....................معلم خود درس را فرا می‌گیرند. (به – در – از) ❉ فردوس............. مکتب بر میگردد. (از – به – تا)	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	❉ اسم عام را تعریف کنید. ❉ چند مثال از اسم عام بگویید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصهٔ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	پنج جمله در کتابچه‌های خود بنویسید که در آن اسم، اسم عام و خاص به کار رفته باشد.	(۳) دقیقه

درس نهم
صفحه (۱۷–۱۸)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**اهمیت کتاب**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و اهمیت کتاب را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• شاگردان بدانند که برای فراگیری دانش کتاب وسیلۀ اساسی آموزش است. • توانایی خوانش، نگارش، گوش فرا دادن و برداشت در وجود شان تقویت گردد. • به مطالعه کتاب‌های مختلف علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – سطر پنجم بخش دوم: سطر ششم - سطر یازدهم بخش سوم: بیت اول – اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کارخانه‌گی، ارزیابی درس گذشته و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل ان را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید برای کلمهٔ « کتاب » دو جمله روی تخته بنویسند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ مطالعه کتاب چه اهمیت دارد؟ ❋ دوست دارید چه نوع کتاب‌ها را مطالعه کنید؟ ❋ تا حال چند کتاب و یا مجله را مطالعه کرده اید؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	کلمه‌های (شهر، مردم، ترقی و دانشمند) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های تان بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش دوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و توضیحات لازم پیرامون آن ارائه نمایید. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های را از متن درس بیرون نویس کنند که حرف (ع، غ، ط، ص) در آن به کار رفته باشد. • جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند: ❋ بعضی مردم آن را................می گویند. ❋ کتاب هم....................تاریک را روشن می‌سازد. ❋ تمام...........پس از مدتی به دست فراموشی سپرده می‌شد.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان پرسش‌های زیر را مطرح کنید: ❋ اگر کتاب نمی‌بود چه می‌شد؟ ❋ چرا دوست دارید کتاب بخوانید ؟	**ارزیابی**
	• مفهوم درس را به طور فشرده به شاگردان ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	در مورد اهمیت کتاب چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسید.	**کار خانه‌گی**

بخش سوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با ایجاد سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید تا کلمه‌های (آگاه، ترقی، روشن و چراغ) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند. • فعالیت بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان در صنف اجرا نمایید و به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر بدهید. • بخش (به دوستانت بگو) را توضیح داده بالای شاگردان تکرار کنید.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید بیت‌های زیر را معنا کنند: هر ورق از رخ من حال شماست — مونس روز و شب و سال شماست می برم تان به سفــرهای دراز — از در و دشــت کنــم راز و نیـــاز	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	دو بیت اول شعر را به نثر تبدیل نموده در کتابچه‌های خود بنویسید.	**کار خانه‌گی**

درس دهم

صفحه (۱۹–۲۰)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**وقت شناسی**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، اهمیت و ارزش وقت را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• شاگردان بدانند که وقت، بزرگترین سرمایهٔ انسان به شمار می‌رود. • متن درس را درست بخوانند و بنویسند و واژه‌ها را در جاهای مناسب به کار برده بتوانند. • شاگردان درک کنند که داشتن تقیسم اوقات از تلف شدن وقت جلوگیری می‌کند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر چهارم بخش دوم: سطر پنجم – اخیر بخش سوم: تکرار متن درس و اجرای فعالیت ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی ارزیابی درس گذشته و ارتباط آن با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و توضیحات لازم را در بارهٔ ان ارائه نمایید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید با کلمه‌های زیر جمله بسازند: ❋ وقت ❋ ارزش ❋ انسان ❋ سرمایه	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ وقت در زنده گی انسان‌ها چه ارزش دارد؟ ❋ داشتن تقسیم اوقات منظم در زنده گی روزانه چرا ضرور است؟	
خلاصه درس	• فشرده درس را به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با طرح سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل را معنا کنید. • از شاگردان بخواهید به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید صورت درست کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسند: ❋ ضایع، زایع، ظایع ❋ بیحوده، بیهوده، بیعوده ❋ صرمایه، ثرمایه، سرمایه • از چند شاگرد بخواهید که تقسیم اوقات روزانهٔ خود را بگویند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❋ وقت در زنده گی چه اهمیت دارد؟ ❋ برای جلوگیری از ضایع شدن وقت، چه باید کرد؟	
خلاصه درس	خلاصه درس را به شاگردان بگویید و به سؤال‌های شاگردان پاسخ دهید.	
کار خانه‌گی	واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • سه سطر متن درس را به شاگردان املا بگویید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند. انها را تشویق نمایید. • جاهای خالی جملهٔ زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل کنید: ❊ وظایفی که به شما............ می‌شود باید در............معین به صورت............انجام دهید. وقت / منظم / سپرده • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان اجرا نمایید. • از فعالیت‌های ابتکاری استفاده نموده طوریکه درس تحکیم یابد. • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نموده از آنها بخواهید در مورد ارزش وقت صحبت نمایند. • از شاگردان بخواهید بخش (به دوستانت بگو) را بخوانند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❊ چرا کار امروز را به فردا نگذاریم؟ ❊ برای جلوگیری از تلف شدن وقت چه باید کرد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده موضوعات مهم آن را به شاگردان گوشزد کنید.	
کار خانه‌گی	تقسیم اوقات روزانهٔ خود را در کتابچه‌های تان بنویسید.	(۳) دقیقه

درس یازدهم
صفحه (۲۱-۲۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**کسب دانش**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، اهمیت علم و دانش را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• مفهوم درس را بدانند. • متن درس را درست بخوانند، معنا کنند و واژه‌ها را در جمله‌های مناسب به کار برده بتوانند. • به اهمیت علم و دانش پی برده در زنده گی روزانه از آن بهره مند شوند.
بخش ها	بخش اول: بیت اول – بیت سوم بخش دوم: بیت چهارم - بیت اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ارزیابی درس گذشته، ملاحظه کار خانه‌گی • شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را خاموشانه بخوانید و واژه‌های مشکل را بیرون نویس کنید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید تا متن درس را با آواز بلند بخوانند. • بیت زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید و تکمیل کنید: غافل منشین نه وقت..................................... وقت هنر.. • با استفاده از کلمه‌های زیر، دو جمله بگویید: علم، عالم، دانش، دانشمند، غافل	**قسمت اول متن درس**
	• به پرسش‌های زیر پاسخ دهید: ❋ بیت زیر چه مفهوم دارد؟ گر دل نهی ای پسر بدین پند از پنـد پـدر شــــوی برومـند ❋ واژه‌های زیر چه معنا دارد؟ (برومند، غافل و پند)	**ارزیابی**
	• مفهوم بیت‌های خوانده شده را به صورت فشرده به شاگردان بگویید.	**خلاصه تدریس**
(۳) دقیقه	چند جمله در بارۀ کسب علم و دانش در کتابچه‌های خود بنویسید.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

<table>
<tr><th>عناوین مطالب</th><th>فعالیت‌های معلم</th><th>زمان</th></tr>
<tr><td>بخش مقدماتی</td><td>بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.</td><td>(۷)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>قسمت اول متن درس</td><td>
• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید.
• متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید.
• از چند شاگرد بخواهید تا متن شعر را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند.
• از شاگردان بخواهید هر اسم را در جای خودش قرار بدهند و روی تخته بنویسند.
<table>
<tr><td>اسم عام</td><td>اسم خاص</td></tr>
<tr><td>درخت</td><td>کابل</td></tr>
</table>
• به واژه‌های جدید درس جمله‌های مناسب بگویید.
برومند، کاربستن، جهد، کسب
</td><td rowspan="3">(۳۵)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>ارزیابی</td><td>
• پاسخ دهید :
❋ چرا علم و دانش می‌آموزیم ؟
❋ آیا کلمه‌های (دانش و بزرگی) را در جمله‌های مناسب به کار برده می‌توانید؟
</td></tr>
<tr><td>خلاصه درس</td><td>• مفهوم ابیات خوانده شده را به صورت فشرده بیان کنید.</td></tr>
<tr><td>کار خانه‌گی</td><td>چند واژه را از متن شعر انتخاب نموده برای آن جمله‌های مناسب در کتابچه هایتان بنویسید.</td><td>(۳)
دقیقه</td></tr>
</table>

درس دوازدهم
صفحه (۲۳–۲۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	خواجه عبدالله انصاری
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند در بارهٔ شاعران زبان دری آشنایی حاصل کنند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	از شاگردان انتظار می‌رود در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند: • زنده گینامه خواجه عبدالله انصاری را بدانند. • متن درس را بخوانند، بنویسند، واژه‌های جدید را درست تلفظ کرده بتوانند. • به اهمیت درس پی برده و از آثار شاعران و نویسنده گان در زنده گی استفاده کنند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – چهارم بخش دوم: سطر پنجم – سطر هشتم بخش سوم: سطر نهم – سطر یازدهم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر و در صورت امکان تصویر خواجه عبدالله انصاری

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل را به ذهن بسپارند و بعد بپرسند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل را معنا کنید و توضیحات لازم پیرامون هر بخش ارائه نمایید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و اشتباهات شان را رفع نمایند. • از شاگردان بخواهید از روی متن درس پاراگراف زیر را در کتابچه‌های خود تکمیل کنند، هر شاگرد که زودتر نوشت او را تشویق نمایید. خواجه عبدالله انصاری یکی از شخصیت‌های مشهور ادبی.....................................	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به سوال‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ خواجه عبدالله انصاری در کدام سال و در کجا تولد یافت؟ ❋ چند هزار بیت از شاعران عرب را حفظ نموده بود؟ ❋ در کدام علوم مهارت و لیاقت داشت؟ به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر دهید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصهٔ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا خلاصهٔ متن درس را در سه سطر در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی در صنف اجرا گردد.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم اغاز کنید. شاگردان متن درس را خاموشانه بخوانند. متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید را معنا کنید. از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. به شاگردان هدایت دهید واژه‌های (انصار، سهل و نااهل) را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته بنویسند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنید: ❋ مناجات نامه اثر مهم کی است؟ ❋ کدام شاعر به عمر ۸۵ ساله گی در شهر هرات وفات کرد؟ ❋ واژه‌های مهل و سهل چه معنا دارد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون مفهوم درس ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	فعالیت‌های مقدماتی در صنف اجرا گردد..	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را اجرا کنند و در اجرای فعالیت آن‌ها را کمک رهنمایی و تشویق کنید. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان در صنف اجرا نمایید. به شاگردان دیر آموز وقت بیشتر بدهید. • در صورت داشتن زمان فعالیت‌های ابتکاری خود را اجرا کنید. • شاگردان را در گروه‌ها تنظیم نموده از آنها بخواهید که پیرامون مفهوم درس توضیحات لازم ارائه نمایید. • بخش (به دوستانت بگو) را بخوانید و بالای شاگردان تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❊ مفهوم بیت زیر چیست؟ با مردم نااهل مبادا صحبت کز مرگ بدتر صحبت نااهل بود ❊ کی می‌تواند معنی واژه (عرفان) را بگوید؟	
خلاصه درس	درس را جمع بندی نموده به سوال‌های شاگردان پاسخ درست ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس سیزدهم
صفحه (۲۵-۲۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**اسم ساده**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند کلمه های ساده را بشناسند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• تعریف کلمه های ساده را بدانند. • متن درس را درست بخوانند و بنویسند و اسم را در متن مشخص کرده بتوانند. • شاگردان به اهمیت دستور زبان پی برده و به یادگیری آن علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر پنجم بخش دوم: سطر ششم- سطر اخیر بخش سوم : فعالیت ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتابهای خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم آغاز کنید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند و به نوبت بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و اسم‌ها را روی تخته بنویسید. توضیحات لازم پیرامون درس ارائه نمایید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند و اسم‌ها را در متن مشخص کنند. • از شاگردان بخواهید از درس، دو اسم پیدا کنند و با هر کدام، یک جمله بسازند. • از درس کلمه‌هایی را بیرون نویس کنید که یکی از شکل‌های (ع) را داشته باشد. آنها را روی تخته بنویسید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❋ در متن درس کدام نشانه‌ها به کار رفته است؟ ❋ مرقد حضرت علی (کرم الله وجهه) در کدام شهر است؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده فشرده آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا سه جمله اول متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند واژه‌های مشکل را به ذهن بسپارند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید، واژه‌های جدید را معنا کنید و در مورد بعضی واژه‌ها مانند: (ماین، مواد مخدر) توضیحات لازم ارائه نمایید. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند و اسم‌ها را در متن نشان دهند. • تعریف اسم را روی تخته بنویسید و تشریح کرده مثال‌های متفاوت بگویید. • از شاگردان بخواهید چهار اسم را از درس پیدا کنند و روی تخته بنویسند. • از یک شاگرد بخواهید یک جمله روی تخته بنویسد که اسم در آن به کار رفته باشد و از شاگردان دیگر بخواهید که اسم را در آن نشان دهند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به سوال‌های زیر پاسخ دهند: ❋ کی می‌تواند از چند هم‌صنفی خود نام ببرد؟ • واژه‌های زیر را بخوانید و بگویید که در بین انها اسم‌ها کدام اند : (تاریک، آبی، ابن سینا، سفید، سعدی، بنفش، فردوسی)	
خلاصه درس	• درس را خلاصه نموده با توضیحات لازم به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی درس را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا نمایند، کمک رهنمایی و تشویق شوند. • از شاگردان بخواهید متن درس را بخوانند و کلمه‌های ساده را بیرون نویس کنند. • از شاگردان بخواهید برای واژه‌های (ماین، و مواد مخدر) هر کدام یک جمله بگویند. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان اجرا کنید و به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر بدهید. • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نموده و از هر گروه بخواهید اسم چند شاعر، شهر، شفاخانه و مکتب را یادداشت کرده به دیگران به نوبت بگویند. • بخش (به دوستانت بگو) را بخوانید و توضیح دهید؛ سپس بالای شاگردان تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❊ کی می‌تواند اسم ساده را تعریف کند؟ ❊ اسم از نگاه ساختار به چند گونه تقسیم گردیده است؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون درس ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید که هشت کلمه ساده را در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس چهاردهم

صفحه (۲۷–۲۸)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**مهربان، مثل آفتاب**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و مفهوم آن را بدانند.
اهداف اموزشی دانشی مهارتی ذهنیتی	• مفهوم درس را بدانند. • متن را درست بخوانند و بنویسند و طرز نگارش درست واژه نویسی در آنها تقویت یابد. • میل و رغبت شان به پاکیزه گی، مهربان بودن و همدلی بیشتر گردیده و آن را سرمشق زنده گی خود قرار دهند.
بخش ها	بخش اول: بیت اول – بیت سوم بخش دوم: بیت چهارم– بیت ششم بخش سوم: بیت هفتم – بیت اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کارخانه‌گی، ارزیابی درس گذشته و ارتباط ان با درس جدید. • از شاگردان بخواهید به پرسش انگیزیی درس پاسخ ارائه کنند.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده هر کدام یک بیت را بخوانند و معنا کنند. • واژه‌های جدید درس را با معنای آن روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف بیایند و هر کدام یک بیت را روی تخته املا بنویسید. • دو بیت را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید جاهای خالی را تکمیل نمایند: صبح،............................... بود پاک بود و........... و............. .... می‌آمد به............. .... آشنا • از شاگردان بخواهید کلمه‌های هم وزن را مشخص کنند و بگویند.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان پرسش‌های زیر را طرح کنید: ❋ مهربان مثل افتاب، چه مفهوم را ارائه می‌کند؟ ❋ برای واژه‌های (کوچه، جاروب و صفا) هر کدام یک جمله بگوید.	**ارزیابی**
	• مفهوم بیت‌های خوانده شده را به صورت فشرده به شاگردان ارائه نمایید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را در وقت معین خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز مناسب بخوانید و معنا کنید؛ همچنان واژه‌های جدید را با معنای آن روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را بخوانند و معنا کنند. • بیت‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید کلمه های آن را ترتیب کنند: رفتم گفتم پیش: جان سلام آقا مثل دسته گل کوچه شده زیبا و به پاسخم گفت من لبخند زد گل‌ها شده مثل خندهٔ گفت: • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید آن را به ترتیب حروف الفبا ترتیب کنند: ❊ جهان، آزادی، پنهان، تعلیم، ثروتمند، بوستان، امانت، چهارمغز، • چند بیت شعر را بخوانید تا شاگردان در کتابچه‌های خود املا بنویسند. • برای شاگردان وقت دهید اگر سوالی در مورد درس داشته باشند بپرسند.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌ها پاسخ ارائه کنند: ❊ واژه‌های (اخم و رُفتگر) چه معنا دارد؟ ❊ واژه‌های را از متن درس بیرون نویس کنید که حرف (هـ) در آن به کار رفته باشد.	**ارزیابی**
	• مفهوم بیت‌های خوانده شده را به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید تا چند جمله در مورد پاکیزه گی محیط ماحول خود بنویسند.	**کار خانه‌گی**

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی و ارزیابی درس گذشته با طرح چند پرسش.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام متن درس را با آواز بلند بخواند و معنا کند. • از چند شاگرد بخواهید کلمه‌های هم وزن را مشخص نموده روی تخته بنویسند. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید آن را در جمله‌های مناسب به کار ببرند و در کتابچه‌های خود بنویسند: ❋ رُفتگر ❋ پاکیزه ❋ غصه ❋ لبخند • جهت تحکیم درس و اطمینان خود از یادگیری شاگردان، پرسش‌های بخش(بشنو و بگو) را مطرح کنید. • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نموده از انها بخواهید پیرامون مفهوم درس بحث کنند؛ سپس از هر گروه یک تن نتیجه بحث خود را در چند جمله بیان کنند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان پاسخ ارائه کنند: ❋ شعری را که خواندید در بارهٔ چه بود؟ ❋ کی می‌تواند نام شاعر شعر را بگوید؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به زبان ساده بگویید. در ضمن بخش (به دوستانت بگو) را بالای شاگران تکرار کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا خلاصه درس را در کتابچه‌های خود بنویسند و روز آینده با خود بیاورند و بخوانند.	(۳) دقیقه

درس پانزدهم

صفحه (۲۹ – ۳۰)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	نثار وطن
هدف کلی	متن درس را بخوانند و بنویسند و مفهوم ان را بدانند.
اهداف اموزشی دانشی مهارتی ذهنیتی	از شاگردان توقع میرود در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند: • شاگردان بدانند که چرا در راه وطن خود را فدا می‌کنیم؟ • متن شعر را با لحن و اهنگ مناسب بخوانند و واژه‌ها را درست بنویسند. • شاگردان پی ببرند که اتحاد و اتفاق باعث ترقی و پیشرفت وطن می‌گردد.
بخش ها	بخش اول : بیت اول – بیت سوم بخش دوم: بیت چهارم – بیت پنجم بخش سوم: فعالیتها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل درس را روی تخته بنویسید و آن را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند. • بیت‌های شعر را معنا کنید و مفهوم درس را به انها بگویید. • از شاگردان بخواهید واژه‌های جدید درس را در جمله‌ها به کار برده روی تخته بنویسند. • از شاگردان بخواهید بیت‌های از درس را که خوش شان امده است بنویسند.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ دهند. ❊ در تصویر نقشه افغانستان نام سه ولایت را پیدا کرده بگویید که به حرف (ب) شروع شده باشد. ❊ بیت زیر چه مفهوم دارد؟ مشو زعلم و هنر غافل ای وطنپرور به هوش باش که اید همین به کار وطن	**ارزیابی**
	• مفهوم بیت‌های خوانده شده را به شاگردان به صورت فشرده ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • از شاگردان بخواهید به نوبت متن درس را بخوانند و واژه‌ها را درست تلفظ کنند. • از شاگردان بخواهید (ملک و وطن) هر دو کلمه مربوط به یک بیت است، آن بیت را بنویسید. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های (حفاظت، وطن و نثار) را در یک جمله به کار برده روی تخته بنویسند. به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر بدهید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❉ چرا وطن خود را دوست دارید؟ ❉ برای حفاظت وطن چه باید کرد؟ ❉ واژه مستغنی چند حرف دارد؟ • در صورت داشتن زمان از فعالیت‌های ابتکاری خود نیز استفاده کنید.	
خلاصه درس	• توضیحات لازم پیرامون مفهوم محتوای درس به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	شاگردان مفهوم درس را در دو سطر در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را همرای شاگردان در صنف اجرا کنید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را در صنف اجرا نمایند. کمک، تشویق و رهنمایی شوند. • از شاگردان بخواهید در گروه‌ها تنظیم شوند و در بارهٔ پیام درس صحبت نمایند؛ سپس نتیجه صحبت‌ها را یک نفر از هر گروه به دیگران بگوید. • درس را مکمل جمع بندی نموده توضیحات لازم به دیگران ارائه نموده در تحکیم درس از فعالیت‌های ابتکاری خود نیز استفاده کنید. • بخش (به دوستانت بگو) را بالای شاگردان تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌ها پاسخ دهند: ❋ واژه‌های (نثار، حصار و نخبه) چه معنا دارد؟ ❋ مفهوم بیت زیر چیست؟ خوشست سرمه زخاک دیار، مستغنی بلی خوشست زگلزار غیر، خار وطن	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید شعری راکه خواندید به نثر تبدیل نموده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس شانزدهم

صفحه (۳۱-۳۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	نصیحت
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و به ان عمل کنند.
اهداف اموزشی دانشی مهارتی ذهنیتی	از شاگردان توقع می‌رود که در پایان درس به اهداف زیر برسند: • شاگردان بدانند که شنیدن نصایح بزرگان باعث سرفرازی شان می‌گردد. • متن درس درست بخوانند و بنویسند و واژه‌ها را در جمله‌های مناسب به کار برند. • شاگردان باورمند گردند که عمل کردن به نصایح بزرگان در زنده گی شان تغییر وارد می‌کند.
بخش ها	بخش اول : بیت اول و دوم بخش دوم: بیت سوم و چهارم بخش سوم: فعالیت‌ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل را به ذهن بسپارند. • متن درس را با لحن مناسب و با آواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل را از شاگردان گرفته روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را به نوبت با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های زیر را دو بار در کتابچه‌های خود بنویسند. رضا، کردگار، لطف، مرحمت، میازار • بیت اول متن درس را به شاگردان املا بگویید. • مفهوم بیت زیر را بگویید: به لطف و مرحمت دلها نگهدار کس از دست و زبان خود میازار	**قسمت اول متن درس**
	• شاگردان به پرسش های زیر پاسخ ارائه نمایند: ❋ مخالف کلمهٔ (نیکی) را بگویید. ❋ چرا به نصیحت بزرگان باید گوش داد؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده خلاصهٔ آن را به شاگردان ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید دو بیت اول متن درس را در کتابچه های خود رونویس کنند.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از یک شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند بخواند. کمک و تشویق شود. • متن درس را با اواز بلند بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید واژه‌های (زنهار و عار) را در جای خالی بیت زیر روی تخته بنویسند: بیاموز آنچه نشناسی تو................................. که کس را نیست از اموختن..................... • از شاگردان بخواهید واژه‌های که (هـ) به چند شکل در متن درس آمده است بیرون نویس کنند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ از نصایح بزرگان هر چه به یاد دارید بگویید. ❋ (از آموختن عار نکنید) چه مفهوم دارد؟ توضیح دهید.	
خلاصه درس	• مفهوم بیت‌های خوانده شده را به طور فشرده به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا نمایند. کمک رهنمایی و تشویق شوند. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را در صنف با شاگردان اجرا کنید. کمک و رهنمایی شوند. • از شاگردان بخواهید به شکل گروهی در مورد مفهوم درس باهم بحث نمایند و یادداشت کنند؛ سپس از هر گروه یک نفر پیش روی صنف آمده جمله‌های گروه خود را بخوانند. • در صورت امکان زمان از فعالیت‌های ابتکاری استفاده کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ معنای بیت زیر چیست؟ چو در نیکی رضای کردگار است به از نیکی نگه کن تا چه کار است ❋ شعری را که خواندید بر گرفته از کدام کتاب است؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده به سوال‌های شاگردان پاسخ ارائه کنید. در ضمن شاگردان بخش (به دوستانت بگو) را با آواز بلند بخوانند.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا چند نصیحت یا اندرز که به یاد دارند در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس هفدهم

صفحه (۳۳-۳۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**صوفی عبدالحق بیتاب**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند، عبدالحق بیتاب را بشناسند و اسم خاص را در متن مشخص نمایند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• شاگردان بدانند که عبدالحق بیتاب کیست؟ • متن درس را درست بخوانند و بنویسند و اسم‌های خاص را در متن مشخص کرده بتوانند. • به خواندن کتابهای شاعران و نویسنده گان زبان دری علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر پنجم بخش دوم: بیت اول – بیت دهم بخش سوم: فعالیت‌ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی، ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل را معنا کنید و اسم خاص را در متن درس مشخص کنید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را به نوبت و با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های (کابل، متدین، معلم و شعر) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه نمایند: ❋ استاد بیتاب در کدام علوم دسترسی داشت؟ ❋ استاد بیتاب در کدام سال تولد شده است؟ ❋ اسم‌های خاص را از متن درس نام گرفته می‌توانید ؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه زنده گی نامه عبدالحق بیتاب را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا سه سطر اول متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با اواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل را معنا کنید. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید متن درس را با اواز بلند بخوانند و واژه‌ها را درست تلفظ کنند. کمک و رهنمایی شوند. • متن درس را به شاگردان بخوانید و معنا کنید. • از شاگردان بخواهید واژه‌های جدید درس را معنا کرده در جمله‌های مناسب به کار برده و در کتابچه‌های خود بنویسند. • معنای واژه‌های جدید درس را از شاگردان بپرسید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ غچی چه نوع پرنده است؟ ❋ از کدام بخش درس خوش تان امد؟ ❋ مفهوم بیت زیر را بگویید: از آمدنت شدیم شادان از دیدهٔ تو خوشیم و خندان	
خلاصه درس	• مفهوم بیت‌های خوانده شده را به صورت فشرده به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید از متن درس واژه‌های را بیرون نویس کنند که حرف‌های (غ) و (ن) در آن به کار رفته باشد.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا نمایند. • از شاگردان به نوبت بخواهید فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را در صنف اجرا کنند آنها رهنمایی شوند و به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر دهید. • از شاگردان بخواهید در گروه‌ها پیرامون مفهوم درس یک یک جمله بگویند. از هر گروه یک نفر جمله‌ها را یاد داشت کرده بعد به دیگران بخواند. • بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید ؛ سپس توسط شاگردان آن را تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ واژه‌های (متدین، طایر و آفت) چه معنا دارد؟ ❋ کلمه‌هایی را که حرف (هـ) در آن به کار رفته است گفته می‌توانید؟	
خلاصه درس	• مفهوم کلی درس را به شاگردان بگویید و درس را جمع بندی نموده و توضیحات لازم پیرامون محتوای آن ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید شعری را که خواندید به نثر تبدیل نموده در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

درس هژدهم

صفحه (۳۵–۳۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	اسم مفرد و جمع
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و اسم مفرد و جمع را بدانند.
اهداف اموزشی دانشی مهارتی ذهنیتی	• شاگردان بدانند که اسم مفرد و جمع چیست؟ • متن درس را درست بخوانند و بنویسند و اسم مفرد و جمع را تفکیک کرده بتوانند. • شاگردان علاقه مند به فراگیری بخش دستور زبان گردند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر پنجم بخش دوم: سطر ششم – سطر دهم بخش سوم: فعالیت‌ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

<table>
<tr><th>عناوین مطالب</th><th>فعالیت‌های معلم</th><th>زمان</th></tr>
<tr><td>بخش مقدماتی</td><td>

- سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید.
- از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.

</td><td>(۷)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>قسمت اول متن درس</td><td>

- درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم اغاز کنید.
- از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های را که نمی‌دانند بپرسند.
- متن درس را با اواز بلند بخوانید و اسم‌های مفرد را در ان مشخص کرده روی تخته بنویسید.
- از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و اسم‌های مفرد را نشان دهند.
- از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف بیایند و دو دو اسم مفرد را روی تخته بنویسند، کمک و رهنمایی شوند.
- از شاگردان بخواهید اسم‌های مفرد را در چوکات زیر بنویسند.

<table>
<tr><td>اسم مفرد</td></tr>
<tr><td>درخت</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td></td></tr>
</table>

</td><td rowspan="3">(۳۵)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>ارزیابی</td><td>

- شاگردان به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند:

❋ چند اسم مفرد و جمع را نام بگیرید.
❋ متنی را که خواندید بگویید که در چند جای، اسم مفرد آمده است؟
❋ ستاره گان اسم مفرد است یا جمع؟

</td></tr>
<tr><td>خلاصه درس</td><td>

- مفهوم درس خوانده شده را به شاگردان با توضیحات لازم ارائه نمایید.

</td></tr>
<tr><td>کار خانه‌گی</td><td>شاگردان متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند و دور کلمه‌های مفرد را حلقه نمایند.</td><td>(۳)
دقیقه</td></tr>
</table>

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با اواز بلند بخوانید و اسم‌های جمع را در ان مشخص کرده روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با اواز بلند بخوانند. • اسم‌های جمع و مفرد را تشریح نموده روی تخته بنویسید و توضیحات لازم پیرامون آن بدهید. • از شاگردان بخواهید اسم‌های جمع را در کتابچه‌های خود بنویسند. • تعریف اسم جمع و مفرد را به شاگردان املا بگویید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❋ به کلمه‌های گروه، مردم، سپاه و...... چه میگویند؟ ❋ در زبان دری اسم مفرد را با چه جمع می‌بندیم؟	
خلاصه درس	• اسم جمع، و جمع اسم را برای شاگردان طور فشرده تعریف نموده و توضیحات لازم پیرامون آن ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تعریف های اسم جمع و مفرد را در کتابچه‌های خود با مثال بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا نمایند.کمک و تشویق شوند. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان در صنف اجرا نمایید. • از فعالیت‌های ابتکاری خود در صورت داشتن زمان می‌توانید استفاده نمایید. • شاگردان را به گروه ها تنظیم نموده از آنها بخواهید اعضای یک گروه اسم‌های مفرد و گروه دیگر اسم‌های جمع را پیدا کنند. بعد از هر گروه یک نفر مقابل صنف امده به دیگران بخواند. • بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید؛ سپس توسط شاگردان تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ اسم جمع و جمع اسم از هم چه فرق دارند؟ ❋ جملهٔ زیر چه معنا دارد؟ (گروهی از مردم به کمک سیلاب زده گان شتافتند.) ❋ اسم مفرد را تعریف کنید.	
خلاصه درس	• درس را به صورت کل جمع بندی نموده و توضیحات لازم پیرامون محتوای ان به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسند که اسم مفرد و جمع در ان به کار رفته باشد.	(۳) دقیقه

درس نزدهم

صفحه (۳۷-۳۸)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	ادبیات عامیانه
هدف کلی	متن را بخوانند، بنویسند و اسم مفرد و جمع را در متن درس مشخص نمایند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	از شاگردان توقع می‌رود به اهداف زیر دست یابند: • شاگردان بدانند که ادبیات عامیانه چیست؟ • متن را درست بخوانند، بنویسند و اسم‌های جمع و مفرد را در آن مشخص کرده بتوانند. • شاگردان باورمند گردند که ادبیات عامیانه وجود داشته و به مفهوم آن پی ببرند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر هشتم بخش دوم: سطر نهم– سطر یازدهم بخش سوم: سطر دوازدهم – سطر شانزدهم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، دیدن نظافت، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس جدید را اغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و معنای کلمه‌های را که نمی‌دانند بپرسند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند و واژه‌ها را درست تلفظ کنند. • از چند شاگرد بخواهید کلمه‌های (دوبیتی، افسانه، رواج و ادبیات) را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته بنویسند. • از شاگردان بخواهید خانه‌های خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنند. ❋ خربوزه از.................. رنگ می‌گیرد انسان...............................پند. ❋ بار.................به.....................نمی رسد.	**قسمت اول متن درس**
	• شاگردان جواب درست را انتخاب کنند: ❋ گوینده گان چیستانها، ضرب المثل‌ها و دوبیتی ها الف– معلوم است ب– نامعلوم است ج– هیچ‌کدام • ادبیات عامیانه را تعریف کنید.	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده پیرامون محتوای آن توضیحات لازم به شاگردان ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با اواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند و به نوبت بخوانند. کمک رهنمایی و تشویق شوند. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های جدید درس را بنویسند. • از شاگردان بخواهید با هر کلمۀ داخل قوس یک جمله روی تخته بنویسند. (سلام، کاغذ، نامه، من) • بیت زیر را تکمیل کنید: بهار امد............ گل من زمان کشت و...............گل من	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ موضوع درس امروز چه بود؟ ❋ ضرب المثل زیر چه مفهوم دارد؟ (خربوزه از خربوزه رنگ می‌گیرد انسان از انسان پند)	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده، توضیحات لازم پیرامون مفهوم درس برای شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	از شاگردان بخواهید واژه‌های که حرف‌های (س) و (هـ) به کار رفته از متن درس پیدا کرده و در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند، تشویق و کمک شوند. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان در صنف اجرا نمایید و به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر بدهید. • از شاگردان بخواهید در گروه‌ها پیرامون مفهوم درس بحث نمایند و نتیجۀ صحبت‌ها را یک تن از هر گروه به دیگران بگوید. • در صورت باقی ماندن زمان معلم محترم از فعالیت‌های ابتکاری استفاده نماید. • بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید؛ سپس توسط شاگردان تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان پرسش‌های زیر را بپرسید: ❋ ضرب المثل زیر چه مفهوم دارد؟ (بار کج به منزل نمی‌رسد.) ❋ کی می‌تواند یک دوبیتی بگوید؟	
خلاصه درس	درس را جمع بندی نموده و توضیحات همه جانبه پیرامون ادبیات عامیانه به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید چند ضرب المثل، چیستان و دوبیتی را در کتابچه‌های خود بنویسند و حفظ کنند.	(۳) دقیقه

درس بیستم

صفحه (۳۹–۴۰)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	زگهواره تا گور دانش بجوی
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و ارزش مطالعه را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	از شاگردان توقع می‌رود به اهداف زیر دست یابند: • تاثیر گذاری مطالعه در شخصیت سازی شان را بدانند. • متن را درست بخوانند، بنویسند و علامت‌های نشانه گذاری را در متن مشخص کرده بتوانند. • به مطالعهٔ آثار مختلف شاعران و نویسنده گان علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر هفتم بخش دوم: سطر هشتم– سطر یازدهم بخش سوم: فعالیت‌ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، دیدن نظافت، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتابهای خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند کمک و تشویق شوند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و علامت‌های نشانه گذاری را روی تخته بنویسید و به شاگردان توضیح دهید. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند و علامت‌ها را در آن مشخص کنند. • دو سطر اول درس را به شاگردان املا بگویید. • از شاگردان بخواهید واژه‌های (کتاب، مطالعه، مفید و عادت) را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته بنویسند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ دهند: ❋ دوست دارید چه نوع کتاب‌ها ر ا بخوانید ؟ ❋ مطالعه کتاب‌های مختلف چه سود دارد؟ ❋ تا حال چند کتاب یا مجله خوانده اید، موضوع ان چه بود؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید سه جملهٔ که از درس امروز خوش شان آمده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل را بپرسند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید را معنا کنید. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید متن درس را بخوانند کمک و تشویق شوند. • از شاگردان بخواهید در بارۀ کتاب خواندن دو سطر بنویسند و کلمه‌های باسواد، کتاب، و بخوانم را در نوشتۀ خود به کار ببرند و نشانه گذاری کنند. —————————————————————— —————————————————————— ——————————————————————	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❊ اعتماد به نفس یعنی چه، توضیح دهید. ❊ چرا باید مطالعه یک جز از کارهای روزانۀ ما باشد؟ ❊ برای واژه سازگاری یک جمله بگویید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون مفهوم درس به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید چهار سطر اخر درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند و کمک و رهنمایی شوند. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان اجرا نمایید. به شاگردان دیر اموز بیشتر وقت دهید. • از شاگردان بخواهید به صورت گروهی در مورد ارزش مطالعه با هم مباحثه نمایند و نتیجۀ صحبت‌ها را از هر گروه یک تن به دیگران بگوید. • در صورت داشتن زمان فعالیت‌های ابتکاری خویش را اجرا نمایید. • بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید؛ سپس توسط شاگردان تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❊ خوش دارید در هر هفته کدام کتاب‌ها را مطالعه کنید؟ ❊ چگونه استعداد انسان‌ها با مطالعه رشد می‌کند؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده و توضیحات لازم پیرامون ارزش و اهمیت مطالعه به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید در مورد اهمیت مطالعه چند سطر در کتابچه‌های خود بنگارند.	(۳) دقیقه

درس بیست و یکم

صفحه (۴۱–۴۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**مادر**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند، قدر و منزلت و احترام مادر را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• شاگردان مفهوم شعر را بدانند و در مورد مقام مادر اگاهی بیشتر حاصل کنند. • متن درس را درست بخوانند، بنویسند و واژه‌ها را در جمله‌های مناسب به کار برده بتوانند. • باورمند گردند که مادر موجودی قابل احترام است و مادران را باید احترام کرد.
بخش ها	بخش اول: بیت اول – بیت سوم بخش دوم: بیت چهارم بیت ششم بخش سوم: فعالیت‌ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با لحن و اهنگ مناسب بخوانید و واژه‌ها را درست تلفظ نموده معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با اواز بلند بخوانند و واژه‌ها را دقیق تلفظ کنند. • از شاگردان بخواهید واژه‌های فدا، لطف، محبت و مهر را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند. • بیت زیر را با واژه‌های داخل چوکات تکمیل نمایید: ای................ عزیز که جانم فدای تو قربان........................ و لطف و.......................... مهربانی، مادر، صفای تو	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید پاسخ بگویند: ❋ چرا مادر خود را احترام نماییم؟ ❋ معنای واژه‌های (فدا، صفا، همپایه و مهر) چیست؟ • جواب درست را انتخاب کنید: ❋ شعری را که خواندید در مورد چه بود؟ الف– وطن ب– مردم ج– مادر د– هیچکدام	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل را بپرسند. • واژه‌های جدید را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • متن درس را بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با اواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید واژه‌های سهل، خوشنود و وفا را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ بگویند. ❋ واژه‌های سهل، فدا، و عزیز چه معنا دارد؟ ❋ چه کار سبب خوشنودی مادران می‌شود؟ ❋ در واژه‌های زیر حرف (هـ) به چند شکل به کار رفته است؟ (پرورده، سهل، دهم ، مایه)	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم در مورد محتوای درس به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند و کمک و رهنمایی شوند. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان اجرا نمایید. به شاگردان دیر اموز بیشتر وقت دهید. • از شاگردان بخواهید در گروه‌ها تنظیم شوند و موضوع بحث شان را خود انتخاب نموده و از آنها بخواهید پیرامون آن صحبت نمایند و بعد نتیجه صحبت‌ها را از هر گروه یک نفر به دیگران بیان کند. • در صورت داشتن زمان فعالیت‌های ابتکاری خویش را اجرا نمایید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• جهت اطمینان خود و تحکیم درس، پرسش‌های زیر را از شاگردان مطرح کنید: ❊ شعری را که خواندید از کی بود؟ ❊ ابوالقاسم حالت کی بود؟ ❊ کی می‌تواند برای واژه مادر یک جمله بگوید؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده و توضیحات لازم پیرامون ارزش و اهمیت مطالعه به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن شعر را حفظ کنند.	(۳) دقیقه

درس بیست و دوم

صفحه (۴۳-۴۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	صحت و سلامت
هدف کلی	متن را بخوانند، بنویسند در مورد صحت و سلامت اگاهی حاصل کنند و اسم مفرد را در متن نشان دهند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• شاگردان بدانند که چه چیز سبب سلامتی بدن می‌گردد. • متن را درست بخوانند و بنویسند و اسم مفرد را در متن درس مشخص کرده بتوانند. • شاگردان درک کنند که چطور بدن خود را سالم نگهدارند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – سطر پنجم بخش دوم: سطر ششم - یازدهم بخش سوم: فعالیت‌ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر......

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی، ارزیابی درس گذشته و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل را بیرون نویس کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید آن را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند و واژه‌های مشکل را دقیق تلفظ کنند. • دو سطر اول متن درس را به شاگردان املا بگویید. از شاگردان بخواهید جمله‌های نامکمل را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنند: ❊ صحت و سلامتی یکی از..................های بزرگ خداوندﷻ است. ❊ عقل سلیم در بدن................ است.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند. ❊ عقل سلیم در بدن سالم است یعنی چه ؟ توضیح دهید. ❊ هر گاه صحت خوب نداشته باشیم چه میشود؟ ❊ خداوندﷻ چه را برای ما ارزانی کرده است؟	
خلاصه درس	• خلاصه درس را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید واژه‌های صحت، عقل، انسان، فکر، خانواده و مردم را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • متن درس را با اواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل را معنا کنید. • از شاگردان بخواهید نظافت را عنوان قرار داده هر کدام سه جمله در کتابچه‌های خود بنویسند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده صورت درست املای کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسند: (صیب، ثیب، سیب) (صحت، سحت، ثحت) (صبب، سبب، ثبب)	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❊ برای این‌که بدن سالم داشته باشید از چه استفاده می‌کنید؟ الف- روغن و چربی‌ها ب- میوه‌ها و سبزی‌ها ج- مواد قندی ❊ سبزی‌ها و میوه‌ها را چه قسم باید صرف کرد؟ ❊ نظافت در سلامتی بدن نقش دارد یا خیر؟	
خلاصه درس	• خلاصه درس را به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند و کمک و رهنمایی شوند. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان اجرا نمایید. به شاگردان دیر اموز بیشتر وقت دهید. • از شاگردان بخواهید در گروه‌ها تنظیم شوند و در مورد صحت و سلامتی با هم بحث نمایند؛ سپس نتیجه بحث را یک نفر از هر گروه به دیگران بگوید. • در صورت داشتن زمان فعالیت‌های ابتکاری خویش را اجرا نمایید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❋ واژه‌های (اجتناب و اجتماع) چه معنا دارد؟ ❋ برای داشتن صحت سالم از چه استفاده می‌کنید؟ الف- شیرینی‌ها ب- روغن و چربی ج- سبزی‌ها و میوه ها	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده و توضیحات لازم پیرامون بخش(به دوستانت بگو) به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

درس بیست و سوم

صفحه (۴۵–۴۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	ضرب المثل ها
هدف کلی	متن را بخوانند، بنویسند، به مفهوم مثل‌ها پی ببرند و اسم‌ها را در جمله نشان دهند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• مفهوم ضرب المثل‌ها را بدانند. • توانایی خواندن، نوشتن، سخن گفتن و برداشت شان رشد نماید. • به گفتن سخنان اموزنده یعنی ضرب المثل‌ها علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر سوم بخش دوم: سطر چهارم– سطر ششم بخش سوم: سطر هفتم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی،ارزیابی درس گذشته و ارتباط ان با درس جدید، طرح پرسش‌های انگیزه یی درس	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید تا متن درس را در وقت معین خاموشانه بخوانند و کلمه‌های مشکل را بیرون نویس کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و توضیح دهید؛ سپس کلمه‌هایی را که به شاگردان مشکل است روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد. • از شاگردان بخواهید به هر یک از کلمه‌های زیر جمله بسازند: ❋ به ❋ تا ❋ از ❋ را ❋ با • ضرب المثل‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید آن را تکمیل کنند: ❋ برای درست فکر کردن..................... ❋ خوش خلقی.......................... • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از چند شاگرد بخواهید مقابل صنف امده صورت درست ان را نشانی کنند. (دوستی، دوثتی، دوصتی) (درصت، درست، درثت)	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• برای اطمینان خود از یادگیری شاگردان، پرسش‌های زیر را مطرح کنید: ❋ خُلق خوش خّلق را شکار می‌کند. چه مفهوم دارد؟ ❋ واژه‌های (کینه و استوار) چه معنا دارد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید به کمک والدین شان چند ضرب المثل را در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت های مقدماتی این بخش در صنف اجرا گردد.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • بخش دوم متن درس را با آواز بلند طوری بخوانید تا همه شاگردان بشنوند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و اسم‌ها را مشخص کنند. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده و هر کدام یک کلمه را در جملهٔ مناسب به کار ببرد و بنویسد: ❋ کینه ❋ دوستی ❋ استوار ❋ دنیا • ضرب المثل‌های زیررا روی تخته بنویسید و از چند شاگرد بخواهید به نوبت امده جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند: ❋ .... نیرویی است...................... می‌کند. ❋ کشاده رویی....................................... ❋ ....نزند به دَرَت به مشت.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید جواب درست را انتخاب کنند: ❋ مَثَل سخن کوتاه و مشهوری است که به : الف- داستان‌های عبرت امیز اشاره میکند ب- افسانه‌های عبرت امیز اشاره می‌شود ج - به قصه عبرت انگیز اشاره می‌شود.	
خلاصه درس	• مفهوم و پیام درس را به صورت فشرده به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید از حرف‌های (ن، م، س، ش،) کلمه‌های پنج حرفی در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های این بخش را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• متن درس را با اواز بلند بخوانید و در مورد توضیحات لازم ارائه نمایید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید اسم‌هایی را که در متن درس به کار رفته است بگویند. • هدایت دهید تا شاگردان کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند: ❋ انسان... ❋ نادان... ❋ دانا... • از شاگردان بخواهید جدول زیر را حل کنند: خ خـ | م خـ | | خـ | | | خـ | | | | پیچ و......... در رگ‌های ما جریان دارد. کسی که بیدار نیست............ است. برادر نیست.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	جهت تحکیم هر چه بیشتر درس و اطمینان تان از یادگیری شاگردان پرسش‌های زیر را طرح نمایید: ❋ کی می‌تواند به کلمه‌های (م÷نزل، انسان و دانا) جمله بگوید؟ ❋ مفهوم ضرب المثل زیر چیست؟ (مزن به دروازه کس به انگشت تا نزند به دَرت به مُشت.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

درس بیست و چهارم
صفحه (۴۹-۵۹)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**کلمه‌های ساده، مشتق ومرکب**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، کلمه‌های ساده و مشتق و مرکب را بشناسند
اهداف اموزشی دانشی مهارتی ذهنیتی	• کلمه‌های ساده، مشتق و مرکب را بدانند. • توانایی خواندن، نوشتن و تفکیک کلمه‌های ساده، مشتق و مرکب در آن‌ها رشد یابد. • به اهمیت دستور زبان در مکالمات روزانهٔ خود پی ببرند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – سطر چهارم بخش دوم: سطر پنجم - سطر نهم بخش سوم: سطر دهم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، پرسش و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر، و کارت کلمه ها

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی،ارزیابی درس گذشته و ارتباط ان با درس جدید، طرح پرسش‌های انگیزه یی درس	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌ها را درست تلفظ کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند. • کارت‌های کلمه‌های ساده، مشتق و مرکب را روی تخته نصب نمایید و از شاگردان بخواهید که برای هر کدام یک جمله در کتابچه‌های خود بنویسند و بخوانند. • از شاگردان بخواهید جمله‌های زیرا را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند: ❋ ما با..............های خود رابطه...............................داریم. ❋ در مکتب ما یک...................................است.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش های زیر پاسخ دهند: ❋ کی می‌تواند متن درس را درست بخواند؟ ❋ به کلمه‌های همسفر، همسایه، همراه و همکار چه گفته می‌شود؟	
خلاصه درس	• خلاصه درس را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• بخش فعالیت مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل را بپرسند. • واژه‌های جدید را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و در مورد کلمه‌های ساده، مشتق و مرکب بیشتر توضیح بدهید و با مثال واضح سازید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف رفته هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد. • از شاگردان بخواهید تا هر کدام واژه (باغچه) را در جملۀ مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به سوال‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ کی می‌تواند متن درس را درست بخواند؟ ❋ کی می‌تواند کلمه‌های ساده را تعریف کند و چند مثال بگوید؟	
خلاصه درس	• خلاصه درس را با زبان ساده به شاگردان بگویید. به شاگردان وقت بدهید اگر سوالی داشته باشند بپرسند.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا در کتابچه های شان چند جمله بنویسند که در آن کلمه‌های ساده به کار رفته باشد.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • شاگردان را متوجه صفحه کتاب درسی نموده متن درس را با آواز بلند بخوانید و توضیح دهید. • از چند شاگرد بخواهید تا متن درس را با آواز بلند و مناسب در مقابل صنف، بخوانند. به شاگردان کم جرأت وقت بیشتر بدهید. • بقیه فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را مطابق هدایت کتاب در صنف اجرا کنید. • جهت تحکیم درس پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را از شاگردان مطرح نمایید. • از شاگردان بخواهید بخش (به دوستانت بگو) را بخوانند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ دهند: ❊ کلمه مشتق و مرکب از همدیگر چه فرق دارند؟ ❊ کی می‌تواند چند مثال از کلمه‌های ساده، مرکب و مشتق بگوید؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصهٔ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا چند جمله در کتابچه هایشان بنویسند که در آن کلمه‌های ساده، مرکب و مشتق به کار رفته باشد.	(۳) دقیقه

درس بیست و پنجم

صفحه (۴۹–۵۹)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**اندرز**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند، مفهوم اندرزها را بدانند و علامت‌های کامه، ندابیه را در متن درس نشان دهند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• از پیام درس به اهمیت اندرزها پی ببرند. • توانایی خوانش، نگارش، گوش فرا دادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویت گردد. • به مفهوم اندرزها پی ببرند و ان را سرمشق زنده گی شان سازند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر پنجم بخش دوم: سطر ششم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان • تنظیم صنف، ارزیابی درس گذشته، ملاحظه کار خانه‌گی • طرح پرسش‌های انگیزه یی درس	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • عنوان درس را روی تخته بنگارید و شاگردان را متوجه صفحه کتاب درسی نموده متن درس را با آواز بلند بخوانید و در مورد توضیحات لازم ارائه نمایید. • واژه‌های جدید درس را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنای کلمه‌هایی را که نمی‌دانند بپرسند. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند؛ سپس به نماینده گی از دیگران چند شاگرد جمله‌های خود را بخوانند. (راستگویی، احترام، بزرگان و دانشمندان) • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• برای اطمینان خود از یادگیری شاگردان، سؤال‌های زیر را مطرح نمایید: ❋ واژه‌های (دجله، سوگند و دشنام) چه معنا دارد؟ ❋ سعدی کی بود؟ ❋ در جملهٔ زیر علامت‌های «، » و « ! » را در کجا باید گذاشت؟ (ای فرزند خود را به راستگویی عادت ده و از سوگند خوردن بسیار بپرهیز)	
خلاصه درس	• مفهوم درس را به صورت فشرده به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در وقت معین خاموشانه بخوانند و معنای واژه‌های را که نمی‌دانند بیرون نویس کنند. • متن درس را با آواز بلند و مناسب طوری بخوانید تا همه شاگردان بشنوند. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند و توضیح کنند. • چند شاگرد به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد. • بخش‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید آن را طوری ترتیب کنند که کلمه‌های معنادار ساخته شود: ❉ نی – اس – وال – فا – کی – دین – راف – یده ❉ مثال: وال + دین = والدین	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به سؤال‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❉ مفهوم اندرز زیر چیست؟ (در حق آن کسی که به تو نیکی کرده است هرگز بدی مکن) ❉ کی می‌تواند به واژه‌های (حقیر، هرگز و نادان) جمله بگوید؟ ❉ معنای کلمه (اندرز) چیست؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا کلمه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس بیست و ششم

صفحه (۵۱–۵۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**آزادی**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و بدانند که آزادی چیست و چه خوبی‌ها دارد.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• ارزش و اهمیت ازادی را بدانند. • توانایی خواندن، نوشتن، گوش فرا دادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویت گردد. • میل و رغبت شان به مطالعه همچو مطالب بیشتر گردد.
بخش ها	بخش اول: بیت اول و دوم بخش دوم: بیت سوم و چهارم بخش سوم: بیت پنجم – بیت اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نموده و مراحل زیر تطبیق گردد. • متن شعر را با لحن و اهنگ مناسب طوری بخوانید و توضیح کنید تا همه شاگردان بشنوند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن شعر را با آواز بلند بخوانند. • به شاگردان هدایت دهید تا کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار ببرند و در کتابچه‌های خود بنویسند: ❋ وارسته ❋ زندان ❋ قفس • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک بیت را روی تخته املا بنویسد. • از شاگردان بخواهید بگویند که (کبوتر سپید) در تصویر متن، کدام مفهوم را ارائه می‌کند.	**قسمت اول متن درس**
	• شاگردان به سوال‌های زیر پاسخ دهند: ❋ واژه‌های (وارسته و دلاویز) چه معنا دارد؟ ❋ بیت زیر چه مفهوم دارد؟ مرغی زقفس پرید و بنشست بر شاخهٔ سبز بید لرزان ❋ کی می‌تواند در مورد واژه (آزادی) یک جمله بگوید؟	**ارزیابی**
	• خلاصه درس را به شاگردان ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های مشکل را معنا کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنای کلمه‌هایی را که نمی‌دانند بپرسند. • از شاگردان بخواهید بخش‌های زیر را طوری ترتیب کنند که کلمه‌های جدید و معنا دار ساخته شود : ❋ شگو – مانی – زم – فه – دلا – شاد – ویز – زمه • جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید با استفاده از آن خانه‌های خالی را پر کنند: ❋ آخرین حرف کلمه زنده گی را در مربع پنجم بنویسید. ❋ اولین حرف کلمه زر را در مربع دوم بنویسید ❋ اولین حرف کلمه آب را در مربع اول بنویسید. ❋ سومین حرف کلمه بهار را در مربع سوم بنویسید. ❋ اولین کلمه درخت را در مربع چهارم بنویسید. [آ] [ز] [ا] [د] [ی]	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• برای اطمینان خود و تحکیم درس، پرسش‌های زیر را از شاگردان بپرسید: ❋ در کلمه‌های زیر حرف (هـ) به چند شکل به کار رفته است؟ (شگوفه، مهمان، عشوه) ❋ از تصویر کتاب چه برداشت کردید؟ ❋ کدام بیت شعر زیاد خوش تان آمد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	فعالیت‌های مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • شاگردان را متوجه صفحه کتاب درسی نموده متن شعر را با اواز بلند بخوانید و توضیح دهید. • واژه‌های جدید را با معنای آن روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید تا متن شعر را با آواز بلند و مناسب در مقابل صنف، بخوانند. به شاگردان کم جرأت وقت بیشتر بدهید. • بقیه فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را مطابق هدایت کتاب در صنف اجرا کنید. • جهت تحکیم درس پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را از شاگردان مطرح نمایید. • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نموده هدایت دهید پیرامون مفهوم شعر صحبت کنند؛ سپس از هر گروه یک تن مقابل صنف امده نتیجه صحبت شان را به همصنفان خود بگوید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❋ کی مفهوم آزادی را گفته می‌تواند؟ ❋ پیام متن درس چه بود؟ ❋ کی می‌تواند متن شعر را از بیت اول الی اخیر بخواند؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده بخش (به دوستانت بگو) را با توضیحات لازم برای شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید چند سطر در مورد ازادی در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس بیست و هفتم
صفحه (۵۳-۵۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**ترحم بر حیوانات**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و مفهوم درس را بدانند.
اهداف اموزشی دانشی مهارتی ذهنیتی	• از متن درس ترحم بر حیوانات را فرا بگیرند. • توانایی مهارت‌های اساسی زبان و برداشت شان تقویت گردد. • به مطالعه همچو مطالب اموزنده علاقه مند شده و ان را در زنده گی روزانه خود رعایت کنند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول- نیمه سطر چهارم بخش دوم: نیمه سطر چهارم –سطر هشتم بخش سوم: سطر نهم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را در وقت معین خاموشانه بخوانند و معنای واژه‌هایی را که نمی‌دانند یا در تلفظ ان مشکل دارند بیرون نویس کنند. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و واژه‌های جدید را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد. • کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند: ❋ با .... ❋ را... ❋ اما.. ❋ از..	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• برای اطمینان خود از یادگیری شاگردان، پرسش‌های زیر را مطرح نمایید: ❋ موسی (ع) چه وقت گوسفندان شعیب (ع) را می‌چراند؟ ❋ کی می‌تواند برای واژه (ترحم) یک جمله بگوید؟ ❋ چرا موسی (ع) به عقب گوسفندان می‌دوید؟	
خلاصه درس	• مفهوم اساسی درس را به صورت خلاصه به شاگردان بیان کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. متن درس را با اواز بلند بخوانید و در مورد توضیح دهید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند، اگر در تلفظ کلمه‌ها مشکل دارند بپرسند. • به شاگردان هدایت دهید تا به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسند. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید آن را در جمله‌های مناسب به کار ببرند و بنویسند: ❉ مبعوث ❉ صحرا ❉ ناگهان • به شاگردان هدایت دهید بخش‌های زیر را طوری ترتیب کنند که تا کلمه‌های جدید معنادار ساخته شود: ❉ چو – تر – صح – مو – آب – را – سی – له – پان – سید	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌ها پاسخ بگویند: ❉ با فراگیری این درس، با حیوانات چگونه رفتار می‌کنید؟ ❉ کی می‌تواند به کلمه های (زمین، خوابید و گوسفند) جمله بگوید؟	
خلاصه درس	• خلاصه درس را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی درس را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را در وقت معین خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل درس را بیرون نویس کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید را معنا نموده روی تخته بنویسید. • به شاگردان هدایت دهید کلمه‌های (ملایک، و رحم) را در جمله‌های مناسب به کار ببرند. • جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید آن را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنند: ❊ موسی (ع) به..........نظر کرد و..........آمد و گفت...............! چرا می‌گریزی و..........؟ ❊ .... شخص................. را دارد. ❊ تا..................باقی است،.......................از او.........................می نمایند. • برای اطمینان تان از یادگیری شاگردان، پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را بپرسید. در گروه‌ها تنظیم شده پیرامون ترحم بر حیوانات صحبت نمایید؛ سپس از هر گروه یک تن مقابل صنف بیاید و نتیجه صحبت شان را در چند جمله بیان کند. • از شاگردان بخواهید بخش (به دوستانت بگو) را با آواز بلند بخوانند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❊ ترحم بر حیوانات یعنی چه؟ ❊ معنای واژه‌های (کلیم، زحمت و ملایک) چیست؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه ان را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا در بارۀ ترحم بر حیوانات چند سطر در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس بیست و هشتم

صفحه (۵۵– ۵۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**صفت و رابطه آن با اسم**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند، صفت را بشناسند و رابطه آن را با اسم بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• از متن درس صفت و رابطه ان با اسم را فرا بگیرند. • توانایی درست خواندن، درست نوشتن و برداشت مطالب در وجود شان تقویت گردد. • به مطالعه و فراگیری دستور زبان علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – سطر چهارم بخش دوم: سطر پنجم – سطر نهم بخش سوم: سطر دهم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری • ملاحظه کار خانه‌گی و ارزیابی درس گذشته • طرح پرسش‌های انگیزه یی درس	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید. • کلمه‌های جدید درس را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را در مقابل همصنفان خود با آواز بلند و مناسب بخواند. • از شاگردان بخواهید چند جمله بگویند که در آن صفت به کار رفته باشد. • چند شاگرد به نوبت مقابل صنف امده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بپرسید: ❋ کی می‌تواند اسم چند حیوان را بگوید؟ ❋ در جملهٔ زیر صفت را مشخص کنید: (من گل سرخ را دوست دارم)	**ارزیابی**
	• مفهوم درس خوانده شده را به طور فشرده به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. درس گذشته را با طرح چند پرسش ارزیابی کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید. از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های جدید درس را روی تخته املا بنویسند. جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید صفت را در آن مشخص سازند. ❋ شفیقه دختر مهربان است. ❋ حضرت محمد ﷺ بهترین پیامبران است. ❋ خداوند(ج) بخشنده و مهربان است. • از شاگردان بخواهید پنج ترکیب مانند ترکیب‌های زیر پیدا کنند و روی تخته بنویسند. برادر بزرگ، مردم شجاع، سال نو، شاگرد لایق	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید در جمله زیر صفت را مشخص کنند: ❋ شاگرد خوب به حاضری پابندی دارد. ❋ (شخص دانا به هر کاری تواناست) چه مفهوم را ارائه می‌کند؟	
خلاصه درس	• خلاصه درس را به زبان ساده به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید چند صفت را در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • شاگردان را متوجه صفحه کتاب درسی نموده متن این بخش را با آواز بلند بخوانید و مثال‌های بیشتری از صفت به شاگردن ارائه نمایید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • به شاگردان هدایت دهید جدول زیر را تکمیل کنند: (اسم: مرد — صفت: راستکار؛ دو سطر خالی) • برای اطمینان خود از یادگیری شاگردان و تحکیم درس، پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را طرح نمایید. به شاگردان کم جرأت و دیر اموز وقت بیشتر داده شود.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❋ جواب درست را انتخاب کنید: ابوبکر صدیق (رض) خلیفهٔ چندم ما مسلمانان است؟ الف– دوم ب– اول ج– سوم ❋ یکی از زبانهای کشور ما را نام ببرید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده پیرامون محتوای آن توضیحات لازم ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسند که صفت در ان به کار رفته.	(۳) دقیقه

اسم	صفت
مرد	راستکار

درس بیست و نهم

صفحه (۵۷–۶۰)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**حادثه ترافیکی**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، طرز استفاده از اشاره‌های ترافیکی و پیاده روها را بدانند و اسم را در متن مشخص نمایند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• شیوه‌های جلوگیری از حوادث ترافیکی را بدانند. • توانایی درست خواندن، درست نوشتن، درست گفتن و برداشت شان رشد یابد. • به اهمیت پیام درس و عمل به آن علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر هشتم بخش دوم: سطر نهم – نیمه سطر پانزدهم بخش سوم: نیمه سطر پانزدهم – سطر بیست و دوم بخش چهارم : سطر بیست سوم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارزیابی درس گذشته. • طرح پرسش‌های انگیزه یی درس.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را در وقت معین خاموشانه بخوانند و معنای کلمه‌هایی را که نمی‌دانند بیرون نویس کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید درس را با معنای ان روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • هدایت دهید کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند؛ سپس چند شاگرد به نوبت مقابل صنف آمده جمله‌ها را با آواز بلند بخوانند. ❋ ازدحام ❋ عبور ❋ سرک • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ واژه‌های (ازدحام، عبور و مزاحمت) چه معنا دارد؟ ❋ حادثه ترافیکی چه وقت رخ می‌دهد؟ ❋ چند اسمی که در متن درس به کار رفته است؟ نام ببرید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • شاگردان را متوجه صفحه کتاب درسی نموده متن درس را با آواز بلند بخوانید. • از چند شاگرد بخواهید به اساس نوبت متن درس را با آواز بلند در مقابل همصنفان خود بخوانند. • هدایت دهید تا چند شاگرد به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک کلمه زیر را روی تخته املا بنوسید. ❋ راننده گان ❋ عبور ❋ خطر • جملات زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید ان را ترتیب نمایند: ❋ در این بیرو بار این چه حرفی می‌زنی که است ! نمی‌توان رفت. ❋ دوستش حمید گفت به مسعود: ازدحام است پیاده رو چقدر! ❋ سرک راه رفتن جای عبور موتر هاست در سرک دارد خطر.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان سوال‌های زیر را طرح نمایید: ❋ کی می‌تواند متن درس را درست بخواند ؟ ❋ برای جلوگیری از حادثه ترافیکی چه باید کرد؟	
خلاصه درس	• خلاصه درس را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان وظیفه دهید تا کلمه‌های (سرعت، مزاحمت، خطر) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند	(۳) دقیقه

بخش سوم

<table>
<tr><th>عناوین مطالب</th><th>فعالیت‌های معلم</th><th>زمان</th></tr>
<tr><td>بخش مقدماتی</td><td>

- فعالیت‌های مقدماتی این بخش را در صنف اجرا نمایید.

</td><td>(۷)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>قسمت اول متن درس</td><td>

- با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید.
- عنوان درس را روی تخته بنویسید؛ سپس متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید آن را معنا کنید.
- از چند شاگرد بخواهید به اساس نوبت متن درس را با آواز بلند و مناسب در مقابل صنف بخوانند. به شاگردان کم جرأت وقت بیشتر بدهید.
- از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد.
- از شاگردان بخواهید جدول زیر را حل کنند.

<table>
<tr><td>سـ</td><td>گ</td></tr>
<tr><td>سـ</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>سـ</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>سـ</td><td>ت</td><td>م</td><td>گ</td><td>ر</td></tr>
<tr><td>سـ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

❊ حیوان با وفا
❊ میوۀ خوش مزه
❊ کنار دریا
❊ ظالم
❊ کسی که صبح زود بیدار می‌شود

</td><td rowspan="3">(۳۵)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>ارزیابی</td><td>

❊ کی می‌تواند متن درس را درست بخواند ؟
❊ معنای واژه‌های زیر چیست؟
(رعایت، سراسیمه و وحشتناک)

</td></tr>
<tr><td>خلاصه درس</td><td>درس را خلاصه نموده به شاگردان ارائه نمایید.</td></tr>
<tr><td>کار خانه‌گی</td><td>شاگردان را رهنمایی کنید تا در مورد جلوگیری از حوادث ترافیکی چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسند.</td><td>(۳)
دقیقه</td></tr>
</table>

بخش چهارم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های این بخش را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و شاگردان را متوجه صفحهٔ کتاب نموده متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید آن را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند و مناسب در مقابل صنف بخوانند. و کلمه‌هایی را که درست تلفظ کرده نمی‌توانند و معنایش را نمی‌دانند بپرسد. • جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب که درکتاب درسی ذکر است تکمیل نمایند: ❋ برای..........از حادثه های...............باید.................را رعایت کرد. ❋ وقتی می‌خواهید از حادثه های..................کنید از جا های........................ شده یا از نزدیک چهار راه‌ها با احتیاط بگذرید. • جهت تحکیم درس و اطمینان خود از یادگیری شاگردان پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را از شاگردان بپرسید. • از شاگردان بخواهید فعالیت گروهی را مطابق هدایت کتاب در صنف اجرا کنند. • از شاگردان بخواهید بخش (به دوستانت بگو) را با آواز بلند بخوانند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• پرسش‌های زیر را از شاگردان مطرح کنید: ❋ پیام اصلی درس چیست؟ ❋ در هنگام عبور از سرک‌ها از کجا باید بگذریم؟ ❋ کی می‌تواند رنگ‌های چراغ های ترافیکی را بگوید؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه ان را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	کار خانه‌گی که در کتاب درسی ذکر است به شاگردان واضح ساخته شود.	(۳) دقیقه

درس سی ام
صفحه (۶۱-۶۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**حکایت**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند، مفهوم درس را بدانند و اسم‌ها را در متن نشان بدهند.
اهداف اموزشی دانشی مهارتی ذهنیتی	• با حکایت‌ها و قصه‌های تربیتی آشنا شوند. • توانایی خواندن، نوشتن، سخن گفتن و برداشت شان تقویت گردد. • علاقه مندی شان به خواندن حکایت‌های تربیتی بیشتر گردد.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – سطر ششم بخش دوم: سطر هفتم – سطر چهاردهم بخش سوم : سطر پانزدهم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و کلمه‌های مشکل را نشانی کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از چند شاگرد بخواهید مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد. • جمله های زیر را روی تخته بنویسید تا شاگردان با استفاده از آن خانه‌های خالی را پُر کنند: ❋ سومین حرف کلمه دریا را در مربع چهارم بنویسید. ❋ دومین حرف کلمه سحر را در مربع اول بنویسید. ❋ چهارمین حرف کلمه الفت را در مربع پنجم بنویسید. ❋ اولین حرف کلمه افسانه را در مربع سوم بنویسید. ❋ اولین حرف کلمه کاینات را در مربع دوم بنویسید. [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• پرسش‌های زیر را از شاگردان بپرسید: ❋ مفهوم بیت زیر چیست؟ میـازار موری که دانه کـــش است که جان دارد و جان شیرین خوش است ❋ چرا مورچه را حیوان زحمتکش می‌گویند؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون محتوای آن ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های این بخش را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب طوری بخوانید تا همه شاگردان بشنوند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. و اسم‌ها را مشخص کنند. • از چند شاگرد بخواهید هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید آن را در جمله‌های مناسب به کار برده بنویسند. ❋ مهربان ❋ آفریده ❋ لانه ❋ ضعیف • از شاگردان بخواهید جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنند: ❋ .... و باریکش........... آن..............است.......................................که نمی‌شود. ❋ ....به دست اوردن......................چگونه...............................می شتابد.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ کی می‌تواند از چند اسم نام ببرد؟ ❋ معنای واژه (لانه) چیست؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده مفهوم آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و توضیحات لازم ارائه نمایید. • به شاگردان هدایت دهید بخش‌های زیر را طوری ترتیب کنند تا کلمه‌های جدید معنادار ساخته شود: نه – مور – ضع – لا- پی – ذخی -کر- چه – یف – ره • چند شاگرد به نوبت مقابل صنف بیاید و هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد. • برای اطمینان خود از یادگیری شاگردان پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) بپرسید. • متن بخش (به دوستانت بگو) را برای شاگردان بخوانید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ واژه‌های (آفریده، ضعیف، توانا و عمق) چه معنا دارد؟ ❋ چرا مورچه در تابستان به فکر روزهای زمستان است؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم ارائه کنید. در اخیر به شاگردان وقت بدهید اگر پرسشی در مورد درس داشته باشند بپرسند.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید کلمه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس سی و یکم
صفحه (۶۳-۶۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**رادیو**
هدف کلی	متن را بخوانند، بنویسند و راجع به اختراع رادیو معلومات حاصل کنند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• در مورد اختراع رادیو آگاهی حاصل کنند. • توانایی خواندن، نوشتن، گوش فرا دادن و برداشت در وجود شان تقویت گردد. • به مطالعه متن‌های معلوماتی علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – نیمه سطر چهارم بخش دوم: نیمه سطر چهارم- سطر هشتم بخش سوم: سطر نهم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

<table>
<tr><th>عناوین مطالب</th><th>فعالیت‌های معلم</th><th>زمان</th></tr>
<tr><td>بخش مقدماتی</td><td>• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی و ارزیابی درس گذشته
طرح پرسش‌های انگیزه یی درس</td><td>(۷)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>قسمت اول متن درس</td><td>• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید.
• از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و معنای کلمه‌هایی را که نمی‌دانند نشانی کنند.
• متن درس را با آواز بلند بخوانید و در زمینه توضیحات لازم ارائه بدارید.
• از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند.
• به شاگردان بگویید شش کلمه از درس‌های را که خوانده اند در این جدول قرار دارد، انها را پیدا کنند و بنویسند. (دانشمند، رادیو، ترافیک، آزادی، پیامبر، نیکی)
<table>
<tr><td>د</td><td>ت</td><td>آ</td><td>ز</td><td>ا</td><td>د</td><td>ی</td></tr>
<tr><td>ن</td><td>م</td><td>ا</td><td>ک</td><td>پ</td><td>*</td><td>ی</td></tr>
<tr><td>ر</td><td>ش</td><td>ن</td><td>ی</td><td>ن</td><td>ا</td><td>*</td></tr>
<tr><td>ی</td><td>ا</td><td>د</td><td>ف</td><td>ی</td><td>م</td><td>ی</td></tr>
<tr><td>د</td><td>و</td><td>ر</td><td>ا</td><td>ک</td><td>ب</td><td>ر</td></tr>
</table></td><td rowspan="3">(۳۵)
دقیقه</td></tr>
<tr><td>ارزیابی</td><td>• از شاگردان سوال‌های زیر را بپرسید:
* اولین بار رادیو را کی اختراع کرد؟
* در کشور ما رادیو در کدام سال به فعالیت آغار کرد؟</td></tr>
<tr><td>خلاصه درس</td><td>• درس را جمع بندی نموده فشردهٔ آن را به شاگردان بگویید.</td></tr>
<tr><td>کار خانه‌گی</td><td>هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.</td><td>(۳)
دقیقه</td></tr>
</table>

بخش دوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• فعالیت‌های مقدماتی این بخش را در صنف اجرا نمایید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با لحن و آهنگ مناسب بخوانید. • از شاگردان بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید تا کلمه‌های زیر را به ترتیب حروف الفبا مرتب نموده روی تخته بنویسند: ❊ ابوبکر، پیکر، ثابت، ببین، توانا، جهان ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ چند شاگرد به نوبت مقابل صنف بیایند و هر کدام یک سطر متن درس را املا بنویسد.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❊ رادیو در کدام سال اختراع شد؟ ❊ بیشتر کدام برنامه‌های رادیویی را می‌شنوید؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید بیت‌های را که از شعر خوش آمده است در کتابچه های خود بنویسند.	**کار خانه‌گی**

بخش سوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• فعالیت‌های این بخش را در صنف اجرا نمایید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن این بخش را خاموشانه بخوانند. • این بخش درس را با آواز بلند بخوانید؛ سپس دو بخش اول این درس را با بخش امروز بافت داده، مفهوم را با زبان ساده بیان دارید، طوری که همه بتوانند به خوبی بشنوند. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند در مقابل صنف بخوانند. • از چند شاگرد بخواهید مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد. • برای اطمینان خود از یادگیری شاگردان، پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را از آنها طرح نمایید. • متن بخش (به دوستانت بگو) را با آواز بلند بخوانید.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان سوال‌های زیر را بپرسید: ❊ کی می‌تواند معنای واژه‌های (اختراع، تکنالوژی و اخبار) را بگویید؟ ❊ کی می‌تواند از چند رسانهٔ رادیویی افغانستان نام ببرد؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده خلاصه ان را به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	هدایت دهید تا کلمه‌های دانشمند، افغانستان و جهان را در جمله‌های مناسب به کار ببرند و در کتابچه‌های خود بنویسند.	**کار خانه‌گی**

درس سی و دوم
صفحه (۶۵–۶۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**سخنانی از سعدی**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و به گفته‌های شاعر بزرگ، حضرت سعدی آشنا شوند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• به مفهوم درس پی ببرند. • مهارت‌های خواندن، درست نوشتن، گفتن و برداشت شان رشد نماید. • به مطالعه اثار همچو شاعران بزرگ بیشتر علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر سوم بخش دوم: سطر چهارم – سطر ششم بخش سوم: سطر هفتم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی، ارزیابی درس گذشته و ارتباط ان با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در وقت معین خاموشانه بخوانند و کلمه‌های را که در تلفظ اش مشکل دارند نشانی کنند. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و توضیح دهید. • کلمه‌های جدید را با معنای آن روی تخته بنویسید. • چند شاگرد به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک سطر متن درس را املا بنویسد. کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید به هر کلمه یک جمله بگویند و بنویسند: ❋ رنج ❋ آموخت ❋ علم	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• مفهوم بیت زیر را بگویید: علم چندان که بیشتر خوانی چون عمل در تو نیست نادانی ❋ جملهٔ زیر چه مفهوم را ارائه می‌کند: (آموخت نکرد و اندوخت و نخورد.)	
خلاصه درس	• خلاصه درس را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و معنای کلمه‌هایی را که نمی‌دانند نشانی نموده بعد بپرسند. متن درس را با آواز بلند و مناسب طوری بخوانید تا همه شاگردان به خوبی بشنوند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخواند. • به شاگردان هدایت دهید تا هر کدام یک سطر متن درس را روی تخته املا بنویسد. • از شاگردان بخواهید از متن درس کلمه‌هایی را بیرون نویس کنند و بخوانند که بدون نقطه باشد.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید جواب درست را انتخاب کنند: ❋ پرهیز کردن به معنای الف- قناعت داشتن ب- صبور بودن ج - دوری کردن ❋ جملهٔ زیر کدام مفهوم را ارائه می‌کند: عالم بی عمل به چه ماند؟	
خلاصه درس	• خلاصه متن درس را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	هدایت دهید تا کلمه‌های (عالم، اموخت و ناپسند) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• فعالیت‌های این بخش را در صنف اجرا کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید و توضیحات لازم ارائه نمایید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند. ❋ .... آنست که خود.................. نه آن که.................... ❋ دانا چود.......... عطار است،..............................و نادان چون طبل................، بلند.................... برای تحکیم درس و اطمینان خود از یادگیری شاگردان پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را از شاگردان بپرسید. از شاگردان بخواهید فعالیت گروهی را مطابق هدایت کتاب درسی در صنف اجرا کنند. به پرسش های شاگردان پاسخ بدهید.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بپرسید: ❋ واژه‌های (ببوید و مشک) چه معنا دارد؟ ❋ (مشک آنست که خود ببوید نه آن که عطار گوید.) چه مفهوم را ارائه می‌کند؟	**ارزیابی**
	درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به زبان ساده به شاگردان ارائه کنید و پیرامون بخش (به دوستانت بگو) توضیحات لازم ارائه نمایید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	هدایت دهید تا شاگردان واژه‌های جدید درس را بخوانند و به انتخاب خود برای چند واژه جمله بسازند و در کتابچه‌های خود بنویسند.	**کار خانه‌گی**

درس سی و سوم

صفحه (۶۷-۶۸)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**عدد**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و اسم عدد را در جمله ها بشناسند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• تعریف عدد را بدانند. • توانایی خواندن، نوشتن، گوش فرا دادن و برداشت در وجود شان تقویت گردد. همچنان عدد را در جملهها مشخص کرده بتوانند. • به مطالعه موضوعات دستوری علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول : تعریف عدد و انواع آن بخش دوم: جمله اول – جمله اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، دیدن نظافت،ارزیابی درس گذشته ملاحظه کارخانه‌گی. • طرح پرسش‌های انگیزه یی درس از شاگردان.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و در مورد توضیح داده در ضمن مثال‌های بیشتری ارائه کنید تا شاگردان خوبتر و بهتر بدانند. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از چند شاگرد بخواهید تا چند جمله بنویسند که در آن عدد به کار رفته باشد. • هدایت دهید تا چند سطر متن درس را روی تخته املا بنویسند. • از چند شاگرد بخواهید تا انواع عدد را نام بگیرند. • از شاگردان بخواهید جدول را تکمیل کنند.	**قسمت اول متن درس**

عدد اصلی	عدد توصیفی	عدد کسری	عدد توزیعی

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
	• از شاگردان بپرسید: ❋ کی می‌تواند انواع عدد را نام بگیرد؟ ❋ کی می‌تواند عدد را تعریف کند؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده مفهوم آن را با توضیحات لازم به شاگردان ارائه نمایید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید تا چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسند که عدد به کار رفته باشد.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را در وقت معین خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و عدد و انواع آن را برای شاگردان مشخص کنید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند و عدد و انواع آن را مشخص کنند. • از چند شاگرد بخواهید هر کدام یک جمله از متن درس را روی تخته املا بنویسد. • بقیه فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنید. شاگردان را رهنمایی نموده به شاگردان کم جرات وقت بیشتر بدهید. • برای اطمینان خود از یادگیری شاگردان پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را از شاگردان مطرح کنید. • به شاگردان وقت بدهید اگر پرسشی داشته باشند بپرسند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❋ کی می‌تواند یک مثال از اعداد اصلی و توصیفی بگوید؟ ❋ در جملهٔ زیر کدام اعداد به کار رفته است؟ (از هشتادمین سالگرد تأسیس دانشگاه کابل تجلیل به عمل آمد.) (شاگردان در مکتب خود یک یک نهال غرس کردند.)	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون بخش (به دوستانت بگو) به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا تعریف عدد را حفظ نمایند و اقسام آن را به خاطر بسپارند.	(۳) دقیقه

درس سی و چهارم
صفحه (۶۹–۷۰)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**صلح و آشتی**
هدف کلی	شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و اهمیت صلح را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• از پیام درس عشق و علاقه به صلح را بیاموزند. • توانایی درست خواندن، درست نوشتن، سخنرانی و برداشت شان تقویت گردد. • به اهمیت و ارزش صلح پی برده به آن علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: بیت اول – بیت دوم بخش دوم: بیت سوم – بیت چهارم بخش سوم: بیت پنجم – بیت ششم بخش چهارم: متن کامل
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، دیدن نظافت، ملاحظه کار خانه‌گی و ارزیابی درس گذشته. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم اغاز کنید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید، متن درس را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • کلمه‌های جدید را روی تخته بنویسید و معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. تشویق و رهنمایی شوند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده هر کدام یک مصراع شعر را روی تخته املا بنویسد. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید صورت درست کلمه‌ها را نشانی کنند. ❉ امل، عمل، حمل ❉ اجب، هجب، عجب • از چند شاگرد بخواهید در مورد خوبی‌های صلح هر کدام یک جمله بگوید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❉ مفهوم بیت زیر چیست؟ امـــر خدا بگیـــر و به راه خدا برو رحم خدا بر اوست هر آنکس که صلحجوست	
خلاصه درس	• مفهوم بیت‌های خوانده شده را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف و گرفتن حاضری، ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • از شاگردان بخواهید متن درس را در وقت معین خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند و لحن و اهنگ مناسب بخوانید و معنا کنید؛ همچنان واژه‌های جدید درس را با معنای آن روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • ابیات زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند: دست.......و بیوه و بیچاره................ .... یتیم.......................گلوست نیکی............مردم........................ دشمن...............ای.......................... • کلمه‌های زیر را بخوانید تا شاگردان روی تخته املا بنویسند: ❊ برهان ❊ غرقه ❊ رحم	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان پاسخ دهند: ❊ مفهوم بیت زیر چیست؟ در کار صلح و خدمت مردم به جان بکوش کردار صلح جان من، از کرده‌ها نکوست	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده مفهوم بیت‌های خوانده شده را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا واژه‌های نیکی، دشمن، گنج را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن درس را با آواز بلند و لحن و آهنگ مناسب بخوانید و معنا کنید. • شاگردان متن را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید هر کدام یک مصراع متن درس را روی تخته املا بنویسد. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید به هر کدام آن یک جمله بگویند: ❋ خدمت ❋ برهان ❋ عزیز ❋ سودمند ❋ کینه • جمله‌های زیر را به شاگردان بخوانید تا آنها خانه‌های خالی را تکمیل نمایند: ❋ آخرین حرف کلمه حاصل را در مربع سوم بنویسید. ❋ اولین حرف کلمه صبر را در مربع اول بنویسید. ❋ دومین حرف کلمه رحم را در مربع سوم بنویسید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ واژه‌های (حسد، عجب، سود و غرقه) چه معنا دارد؟ ❋ صلح در زنده گی ما چه اهمیت دارد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون محتوای آن به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید چند جمله در مورد اهمیت صلح و آشتی در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش چهارم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز نمایید. • متن را از آغاز تا انجام با آواز بلند بخوانید و مفهوم آن را به زبان ساده به شاگردان بگویید. • چند شاگرد به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان معنای واژه‌های زیر را بپرسید: ❋ برهان ❋ سودمند ❋ رحم • برای اطمینان خود و تحکیم درس از شاگردان پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را مطرح کنید. • فعالیت گروهی را مطابق هدایت کتاب درسی در صنف اجرا کنید. به پرسش‌های شاگردان پاسخ ارائه کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بپرسید: ❋ شعری را که خواندید در بارۀ چه بود؟ الف- مادر ب- وطن ج- صلح د- هیچکدام ❋ نشانۀ صلح چیست؟ الف- بیرق ب- ترازو ج- کبوتر د- هیچکدام	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به زبان ساده به شاگردان ارائه کنید. در ضمن بخش (به دوستانت بگو) به شاگردان توضیح داده شود.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید در مورد صلح و آشتی چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس سی و پنجم
صفحه (۷۱-۷۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**محمود طرزی**
هدف کلی	متن را بخوانند، بنویسند با شعرا و نویسنده گان کشور ما آشنا شوند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• در مورد زنده گینامه محمود طرزی آگاهی حاصل کنند. • متن درس را درست بخوانند، بنویسند و اسم خاص را در متن مشخص کرده بتوانند. • به اهمیت اثار شاعران و نویسنده گان پی برده و در زنده گی روزانه از آن استفاده کرده بتوانند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر پنجم بخش دوم: سطر ششم – سطر دهم بخش سوم: سطر یازدهم – سطر پانزدهم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

معلومات بیشتر برای معلم

محمود طرزی فرزند سردار غلام محمد طرزی و نواسۀ سردار رحم دل خان از سرداران قندهار است.
تولد محمود طرزی در مدنیه الاولیای غزنی در آرامگاه سلطان محمود غزنوی در سال ۱۲۸۲ هـق. به وقوع پیوسته است. به همین مناسبت نامش را محمود گذاشته اند. نخستین کار وی ترجمه یک سلسله کتاب‌های است که از زبان خارجی به زبان دری انجام داد. او این آثار و سایر نوشته هایش را که در سراج الاخبار انتشار می‌یافت به زبان ساده می‌نوشت. برخی از این آثار عبارت اند از :

۱. سیاحت در بحر
۲. سیاحت در هوا
۳. جنگ روس و جاپان در ۵ جلد

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید که متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل را به ذهن سپرده و بپرسید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل آن را معنا نموده و توضیحات لازم پیرامون آن ارائه نمایید. • از چند شاگرد بخواهید متن درس را به نوبت و با آواز بلند بخوانند، آنها را در خواندن کمک رهنمایی و تشویق کنید تا اشتباهات شان رفع گردد.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❊ محمود طرزی درکدام سال و در کجا تولد گردید؟ ❊ محمود طرزی در چند ساله گی به هند سفر کرد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسند که در آن اسم خاص به کار رفته باشد.	(۳) دقیقه

بخش دوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید آن را درست تلفظ کرده معنا کنید. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید متن درس را بخوانند. • از شاگردان بخواهید واژه‌های جدید متن را روی تخته املا بنویسند و در جمله یی مناسب آن را به کار برند. • از شاگردان بخواهید جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند: محمود طرزی در سال.................. در ولایت .... تولد شد. محمود طرزی .... ساله بود که با........... خود به...................... رفت. غزنی، ۱۲۴۴، هند ، ۱۷، پدر	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ دهند: ❉ محمود طرزی با خانوادهٔ خود به کجا سفر کرد؟ ❉ محمود طرزی در کجا با علامه سید جمال الدین افغان ملاقات کرد؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون مفهوم درس ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید تا کلمه‌های (مروجه، علوم، دانشمند و خانواده) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	**کار خانه‌گی**

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، ملاحظه کار خانه‌گی، ارزیابی درس گذشته و ارتباط ان با درس جدید. • عنوان و صفحه کتاب درسی را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و لغت‌های مشکل آن را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا نمایند آنها را کمک رهنمایی و تشویق کنید. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان در صنف اجرا نمایید. به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر دهید. • بیت زیر را روی تخته بنویسید و از چند شاگرد مفهوم آن را بپرسید: معارف گلستانی دان که ریحانش بود تحصیل معارف عندلیبی خوان که الحانش بود تحصیل • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نموده از آنها بخواهید در بارۀ زنده گینامه محمود طرزی بحث نموده ؛ سپس از هر گروه یک شاگرد مقابل صنف بیاید و نظر گروه خود را بیان کند. • متن بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود و بعد توسط شاگردان تکرار نمایید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش‌ها پاسخ دهند: ❋ واژه‌های (وداع، علامه، ریحان و عندلیب) چه معنا دارد؟ ❋ محمود طرزی درکدام سال وفات کرده است؟ ❋ اسم‌های خاص را از متن درس پیدا کرده بگویید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی کنید و خلاصه آن را به زبان ساده به شاگردان بیان نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا خلص زنده گینامه محمود طرزی را در کتابچه‌های خود بنویسند و حفظ کنند.	(۳) دقیقه

درس سی و ششم

صفحه (۷۳-۷۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**رسامی‌های من**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و مفهوم آن را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• مفهوم درس را بدانند. • متن درس را درست بخوانند، بنویسند و واژه‌های جدید را در جمله‌های مناسب به کار برده بتوانند. • به اهمیت درس پی برده در زنده گی روزانه از آن استفاده کنند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – سطر ششم بخش دوم: سطر هفتم – سطر دوازدهم بخش سوم: سطر سیزدهم – سطر هژدهم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی، ارزیابی درس گذشته و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • طرح پرسش‌های انگیزه یی درس	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و کلمه‌های جدید ان را نشانی کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید ان را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از چند شاگرد بخواهید که برای هر کلمهٔ زیر یک جمله بگویند و در کتابچه‌های خود بنویسند: ❋ گردش ❋ طعام ❋ خاطرات ❋ لبخند • به شاگردان دیر اموز و کم جرات وقت بیشتر دهید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ شما به کدام هنر علاقه دارید؟ ❋ کی می‌تواند به واژه‌های (لبخند، گردش، خاطرات) جمله بگوید. ❋ درس امروز در بارهٔ چه بود؟ الف- هنر خطاطی ب- هنر نقاشی ج- هنر رسامی	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصهٔ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید. • از چند شاگرد بخواهید تا متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید که کلمه‌های (تصویر، رسم، رنگه و درختان) را در جمله‌های مناسب به کار ببرند و در کتابچه‌های خود بنویسند. • از شاگردان بخواهید که کلمه‌های مناسب را در جاهای خالی جمله‌های زیر بگذارند و روی تخته املا بنویسند. ❊ حمید گفت: ثریا جان من با خود........ کاغذ و............رنگه اورده ام. ❊ بسیار دلم میخواهد.................. پدر کلان و مادر کلان را بِکَشم. ❊ من هم چهره‌های زیبای شما را.....................می کنم.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ دهند: ❊ تا حال چگونه رسامی‌ها را دیده اید؟ ❊ به کدام نوع رسامی علاقه دارید؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توصیحات لازم را پیرامون آن ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا کلمه‌های جدید متن درس را در جمله‌های مناسب به کار ببرند و در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های این بخش را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند. آنها را در اجرای فعالیت‌ها کمک، رهنمایی و تشویق کنید. • از شاگردان بخواهید به پرسش‌های بخش(بشنو و بگو) پاسخ درست ارائه کنند. • از شاگردان بخواهید تا در گروه‌ها تنظیم شده هر گروه یک تصویر را انتخاب نموده و رسامی کنند. گروهی که رسم زیبا کشیده باشد آنرا تشویق کنید • متن بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید ؛ سپس توسط شاگردان آن را تکرار نمایید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❋ کدام نشانه‌های نگارشی در متن درس به کار رفته است؟ ❋ لبخند سبب چه می‌شود؟ ❋ پیام درس چه بود؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصهٔ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا در کتابچه هایشان به انتخاب خود رسامی کنند.	(۳) دقیقه

درس سی و هفتم

صفحه (۷۵-۷۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**لطیفه**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند، مفهوم لطیفه‌ها را بدانند. کاربرد شارحه، نقطه، و ندابیه را در متن نشان دهند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• مفهوم لطیفه‌ها را بدانند. • متن درس را درست بخوانند، بنویسند، شارحه، نقطه و ندابیه را در متن درس مشخص کرده بتوانند. • اهمیت چنین متن‌ها را در زنده گی روزانهٔ خود بدانند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – سطر سوم بخش دوم: سطر چهارم- سطر ششم بخش سوم: سطر هفتم- سطر نهم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

معلومات بیشتر برای معلم

لطیفه به معنای هر چیز نیکو، گفتار نرم و کلام مختصر در نهایت حسن و خوبی می‌باشد که در اشعار شاعران آمده است و در میان عوام در کشور ما لطیفه ها، مطایبات و فکاهه رواج دارد. لطیفه گویی نه تنها بخشی از زبان و ادبیات دری را تشکیل داده است؛ بلکه جزو اکثر زبان‌ها و فرهنگ‌های مختلف جهان می‌باشد که از لحاظ موضوع دارای سه بخش می‌باشد.

۱. لطیفه هایی که در رابطه به موضوعات اجتماعی گفته شده اند.

۲. لطیفه‌هایی که موضوعات اخلاقی را تبلیغ می‌کنند.

۳. لطیفه‌هایی که به خاطر رد اندیشه‌های پوچ و خرافاتی گفته می‌شود.

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی ارزیابی درس گذشته و ارتباط ان با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید تا جمله‌های زیر را در کتابچه‌های خود بنویسند و جاهای خالی ان را با کلمه مناسب تکمیل نمایند: ❋ ....در بارۀ انواع دندان‌ها صحبت کرد. ❋ اخرین دندانی که در دهان..............پیدا می‌شود چه دندانی است؟	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه نمایند: ❋ موضوع متنی را که خواندید چه بود؟ الف- لطیفه ب- فکاهی ج- ضرب المثل ❋ به کلمۀ (مصنوعی) یک جمله بگویید.	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده پیرامون هر بخش آن معلومات لازم ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	شاگردان متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با طرح سوال انگیزه یی عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید. • از شاگردان بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های جنگل و درخت را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته املا بنویسند. • از شاگردان بخواهید تا جمله‌های زیر را با نشانه‌های (: . !) نشانه گذاری کنند: ۱. دوستش به او گفت در این جا جنگل است ۲. پسر نگاهی به اطراف خود کرد و گفت؛ این درخت‌ها نمی‌گذارند جنگل را ببینم • انها را در نوشتن جمله‌ها تشویق و رهنمایی کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید تا به سوال‌های زیر پاسخ دهند: ❊ لطیفه کدام مفهوم را افاده می‌کند؟ ❊ آیا می‌توانید یک لطیفه بگویید؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی کرده خلاصهٔ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید اگر کدام لطیفه یاد دارند در کتابچه‌های خود بنویسند و روز بعد با خود بیاورند و بخوانند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با اواز بلند بخوانید. • از شاگردان بخواهید متن درس را به نوبت و با آواز بلند بخوانند تا اشتباهات شان رفع گردد. • از شاگردان بخواهید بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند. در اجرای فعالیت‌ها شاگردان را رهنمایی کنید. • از شاگردان بخواهید به پرسش‌های بخش(بشنو و بگو) پاسخ درست ارائه کنند. • از شاگردان بخواهید تا در گروه‌ها تنظیم شده هر گروه یک لطیفه جدید بگوید و گروه برنده را معلم تشویق کند. به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر دهید. • متن بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید ؛سپس توسط شاگردان تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان پاسخ دهند: ❊ کی می‌تواند مفهوم لطیۀ سوم را بیان کند؟ ❊ کی می‌تواند لطیفه را تعریف کند؟ ❊ اگر لطیفه یی را به یاد دارید بگویید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده پیرامون لطیفه معلومات دهید.	
کار خانه‌گی	شاگردان یک لطیفه در کتابچه‌های خود بنویسند که در آن نشانه‌های (، : ؛) به کار رفته باشد.	(۳) دقیقه

درس سی و هشتم
صفحه (۷۷-۷۸)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**ضمیر**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند، ضمیر و اقسام آن را بشناسند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• در مورد ضمیر معلومات حاصل کنند. • متن درس را درست بخوانند، بنویسند و کاربرد ضمیر را در جمله‌ها مشخص کرده بتوانند. • به اهمیت مفهوم درس پی ببرند. و به مطالعه قواعد دستوری علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر ششم بخش دوم: سطر هفتم – یازدهم بخش سوم: سطر دوازدهم – شانزدهم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

معلومات بیشتر برای معلم

ضمیر جانشین اسمی می‌گردد که بیشتر ذکرش در کلام آمده باشد. وظیفهٔ ضمیر جلوگیری از تکرار است در سخن؛ زیرا تکرار کلمه موجب نارسایی و ضعف کلام می‌گردد. ضمیر در زبان دری سه نوع است: ضمیر شخصی، ضمیر مشترک و ضمیر اشاره.

ضمیر شخصی: آنست که جانشین اسم انسان گردد، از اینکه این گونه ضمیر نمودار شخص چه مفرد و چه جمع می‌باشد؛ بنابراین تعداد آن به شش میرسد:

من : شخص اول مفرد

ما : شخص اول مفرد مع الغیر

تو : شخص دوم مفرد

شما : شخص دوم جمع

او (وی) : شخص سوم مفرد

ایشان (اوشان، آنان، آنها) شخص سوم جمع

ضمیر مشترک: هم به جای اسم به کار می‌رود و ضمیرهای مشترک در زبان دری عبارت اند از : خود، خویش، خویشتن، که برای مفرد و جمع شخص اول، دوم و سوم به کار میرود.

ضمیر اشاره: هم جانشین اسم می‌گردد؛ مانند : این، آن که برای مفرد اینان، آنان به کار می‌رود، اینها و آنها برای جمع به کار میرود.

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ارزیابی درس گذشته، ملاحظه کار خانه‌گی • طرح پرسش‌های انگیزه یی درس.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و معنا کنید. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید تا متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از چند شاگرد بخواهید تا هر کدام یک جمله بگوید که در آن‌ها ضمیر (من، ما، تو، شما، ایشان) به کار رفته باشد و ان را روی تخته بنویسند. ❋ مثال: من مکتب می‌روم. • از شاگردان بخواهید که با گذاشتن ضمیر جمله‌های زیر را تکمیل کنند؛ مثال: خواهر- خواهر من ❋ مکتب ❋ خانه ❋ کتاب • از چند شاگرد بخواهید تا ضمایر مفرد و جمع را برای یکدیگر خود بگویند. مثال: (من) ضمیر مفرد ایشان ضمیر جمع	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان پاسخ دهند: ❋ کی می‌تواند ضمایر مفرد را نام بگیرد؟ ❋ کی می‌تواند ضمایر جمع را نام ببرد؟ ❋ یک جمله بگویید که در آن ضمیر مفرد و جمع به کار رفته باشد.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی کرده فشردهٔ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید که متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید. • از چند شاگرد بخواهید تا متن شعر را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید تا کلمه‌های (بزرگان، مجله، کودکان، احترام، برادران و والدین) را در جاهای مناسب جمله‌های زیر گذاشته ان را در کتابچه‌های خود بنویسند. ❊ من به خواندن..............علاقه دارم. ❊ سیاوش و بکتاش.................... یکدیگر اند، آنها هر روز یکجا به مکتب می‌روند. معلم به شاگردان گفت: ما و شما باید همیشه ………… خود را احترام کنیم.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید تا به پرسش‌های زیر پاسخ مناسب ارائه نمایند: ❊ ضمیر چگونه کلمه است؟ ❊ آیا می‌توانید یک جمله بگویید که در ان ضمیر به کار رفته نباشد؟ ❊ آیا کلمهٔ ایشان ضمیر جمع است و یا مفرد؟	
خلاصه درس	• فشردهٔ مفهوم درس را با مثال‌های واضح به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید که کلمه‌های لایق، وطندوست، هدیه و علاقه را در جمله‌های مناسب به کار ببرند و در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید. • از شاگردان بخواهید متن درس را به نوبت و با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ مناسب ارائه کنند. • به کلمه‌های (من و تو) چه وقت ما می‌گویید. • از شاگردان بخواهید تا کلمه‌های (وظیفه، زحمتکش، جوان و صنف) را در جمله‌های مناسب به کار برده و ضمایر را در آن‌ها مشخص کنند و هر کدام جملهٔ خود را روی تخته املا بنویسد. • از شاگردان بخواهید به پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) پاسخ درست ارائه کنند. از شاگردان بخواهید تا در گروه‌ها تنظیم شده در بارهٔ ضمیر با هم بحث و گفتگو نمایند و نتیجهٔ بحث را از هر گروه یک شاگرد در مقابل صنف بیان کند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان جواب ارائه کنند: ❋ کی می‌تواند ضمایر را گردان کند؟ ❋ ضمیر را تعریف کنید. ❋ کدام بخش درس خوش شما آمد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه ان را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا چند جمله در کتابچه‌های های خود بنویسند که ضمیر در ان به کار رفته باشد.	(۳) دقیقه

درس سی و نهم
صفحه (۷۹– ۸۰)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**علم و هنر**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و مفهوم ان را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	از شاگردان انتظار می‌رود در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند: • در بارۀ مفهوم شعر اگاهی حاصل نمایند. • متن درس را درست بخوانند، و معنا کرده بتوانند. • به اهمیت علم و هنر در زنده گی روزانۀ خود پی برده و به آن عمل کنند.
بخش ها	بخش اول (بیت اول و دوم) بخش دوم (بیت سوم و چهارم) بخش سوم (بیت پنجم و ششم)
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

معلومات بیشتر برای معلم

انسان‌ها به وسیلۀ علم و دانش می‌توانند سهولت‌های زیادی را فراهم نموده زنده گی بهتر داشته باشند. جهان ما جهان علم و تکنالوژی است. خداوندﷻ مسلمانان را در کلام متین خود به دو چیز دعوت کرده است، یکی این که انسان را به سوی دیار علم فرا می‌خواند و خداوندﷻ نخست از انسان‌ها می‌خواهد « در زمین بگردند و عجایب خلقت را ببینند» و دوم به هر کس بگوید « دلیلت را بیار» دلیل خواستن شرط اول طلب کنجکاوی است که بدون شک انسان را به سوی استدلال و طلب علم دعوت می‌کند. در پرتو تعلیمات قرآن بود که در دنیای اسلام دانشمندان بزرگ به وجود آمدند و برای پیشرفت علم، خدمات فراموش ناشدنی کردند؛ پس بر ما لازم است که در طلب علم و دانش تلاش نماییم تا باعث افتخار، پیشرفت و ترقی سرزمین خویش گردیم و خداوندﷻ از ما راضی باشد.

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. • واژه‌های جدید درس را معنا نموده روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید که معنای واژه‌های زیر را بگویند. (افتخار، معرفت، محنت) • بیت زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید جاهای خالی ان را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنند. .... گفت من چه کار کنم تا به ان کار افتخار......................	**قسمت اول متن درس**
	• شاگردان به پرسش‌ها پاسخ ارائه کنند: ❋ بیت زیر چه مفهوم را ارائه می‌کند: آدمی را اگر هنر باشد به که با مال سیم و زر باشد ❋ واژه‌های (معرفت، محنت و افتخار) چه معنا دارد؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده پیرامون آن معلومات دهید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید که مفهوم درس امروز را در کتابچه های شان بنویسند.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• فعالیت‌های بخش مقدماتی در صنف اجرا گردد.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند. و واژه‌های مشکل آن را بیرون نویس کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و معنا کنید. در ضمن واژه‌های جدید را با معنای آن روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید معنای واژه سیم و زر را بگویند و در کتابچه‌های خود بنویسند. به شاگردان دیر اموز و کم جرأت وقت بیشتر دهید. • به شاگردان هدایت دهید واژه‌های (کلید، گنج و دوا) را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته بنویسند.	**قسمت اول متن درس**
	به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنید: ❊ علم و هنر سبب چه می‌شود؟ ❊ کلید گنج سعادت چیست؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون مفهوم درس ارائه نمایید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	**کار خانه‌گی**

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی در صنف اجرا گردد..	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند و لحن و آهنگ مناسب بخوانید و معنا کنید. • از شاگردان بخواهید متن این بخش را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • واژه‌های جدید درس را با معنای آن روی تخته بنویسید. • از شاگردان بخواهید بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا کنند. آنها را در اجرای فعالیت‌ها رهنمایی کنید. • از شاگردان بخواهید به پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) پاسخ ارائه کنند. • از شاگردان بخواهید که معنای واژه‌های (معرفت، محنت، گنج و ابد) را بگویند و روی تخته بنویسند. • از شاگردان بخواهید که در گروه‌ها پیرامون آموختن علم و هنر و ارزش آن در زنده‌گی صحبت کنند و به نماینده گی از هر گروه یک تن مقابل صنف بیاید و نظر گروه خود را بیان کند • متن بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید؛ سپس توسط شاگردان تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ موضوع متن شعر چه بود؟ ❋ چرا علم می‌آموزیم؟ ❋ چرا دانشمند تا ابد زنده می‌ماند؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصهٔ آن را به زبان ساده ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید که واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس چهلم
صفحه (۸۱-۸۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**پاکیزه گی محیط زیست**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و اهمیت پاکیزه گی محیط زیست را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	از شاگردان توقع می‌رود در پایان این درس به اهداف زیر برسند. • در مورد پاکیزه گی محیط زیست معلومات حاصل کنند. • متن درس را درست بخوانند و بنویسند و لغت‌های مشکل آن را معنا کرده بتوانند. • به اهمیت پاکیزه گی محیط زیست پی برده و آن را سرمشق زنده گی روزانه خود قرار دهند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر پنجم بخش دوم: سطر ششم- سطر یازدهم بخش سوم : سطر دوازدهم – سطر هفدهم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کار خانه‌گی ارزیابی درس گذشته. • طرح پرسش‌های انگیزه یی درس • نوشتن عنوان و صفحه کتاب روی تخته	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و معنای کلمه‌هایی را که نمی‌دانند بیرون نویس کنند و بپرسند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید را معنا نموده روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید به هر کدام آن یک جمله مناسب بگویند و روی تخته بنویسند: • هفته، معلم، گردش، دامنه و دسته جمعی • از شاگردان بخواهید که هر کدام در کتابچه‌های خود یک سطر در بارۀ پاکیزه گی محیط زیست نوشته و ان را برای دیگران بخوانند. به شاگردان دیر آموز وقت بیشتر دهید. • جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند: ❉ .... گذشته شاگردان..............همراه با..........خود برای................علمی به دامنۀ کوهی رفته بودند. ❉ شاگردان عزیز، من.................که شما به محیط خود اهمیت.................................	**قسمت اول متن درس**
	• شاگردان به سؤال‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❉ چگونه محیط خود را پاک نگهداریم؟ ❉ آیا تا به حال گردش علمی رفته اید؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون آن ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	هدایت دهید تا شاگردان متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسند.	**کار خانه‌گی**

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم اغاز کنید. • درس جدید را با آواز بلند بخوانید تا همه شاگردان دقیق گوش دهند. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید تا کلمه‌هایی را از متن درس بیرون نویس کنند و در کتابچه‌های خود بنویسند که به حرف (هـ) ختم شده باشد؛ مانند: دامنه • جمله‌های زیر را بخوانید تا شاگردان در کتابچه‌های خود املا بنویسند: (معلم صاحب از شاگرد نمایندهٔ دسته اول خواست تا مطالب دستهٔ خود را بخواند. آن شاگرد شروع به خواندن کرد.)	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید تا به پرسش‌های زیر پاسخ بگویند: ❊ پاکیزه گی محیط زیست در سلامتی ما چه نقشی دارد؟ ❊ برای اینکه محیط پاک و سالم داشته باشیم چه کار باید انجام دهیم؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون آن ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا واژه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی درس را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و توضیحات لازم را ارائه کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بخوان و بنویس) را در صنف اجرا نمایند، کمک رهنمایی و تشویق شوند. • فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را همرای شاگردان اجرا کنید و به شاگردان دیر آموز وقت بیشتر بدهید. • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نموده از آنها بخواهید پیرامون جلوگیری از آلوده شدن محیط زیست صحبت نمایند ؛ سپس از هرگروه یک تن نتیجه صحبت شان را در مقابل صنف به دیگران بگوید. • متن بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید؛ سپس توسط شاگردان تکرار نمایید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش‌ها پاسخ ارائه کنند: ❋ کثافات را در کجا بیندازیم؟ الف- سرک ب- پیاده روها ج- زباله دانی د- جوی ها ❋ چه چیز سبب آلوده گی هوا می‌شود؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده توضیحات لازم پیرامون درس ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	شاگردان در بارۀ پاکیزه گی محیط زیست چند سطر در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

درس چهل و یکم
صفحه (۸۳-۸۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**میرویس نیکه**
هدف کلی	متن درس را بخوانند، بنویسند و در مورد شخصیت میرویس نیکه آگاهی حاصل کنند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• در مورد شخصیت میرویس نیکه معلومات حاصل کنند. • توانایی خواندن، نوشتن گوش فرا دادن و برداشت در وجود شان تقویت گردد. • شاگردان معتقد گردند که کشور ما دارای شخصیت‌های ملی و برجسته در طول تاریخ بوده و می‌باشد.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر چهارم بخش دوم: سطر پنجم – سطر پنجم بخش سوم: فعالیت‌ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، دیدن نظافت، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • عنوان درس را روی تخته بنویسید و متن را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید ان را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را در مقابل هم‌صنفان خود با آواز بلند و مناسب بخوانند تا اشتباهات شان رفع گردد. • از شاگردان بخواهید که به کلمه‌های زیر پسوندهای مناسب ان را از داخل چوکات انتخاب نموده روی تخته املا بنویسند: ❋ ستاره ❋ نام ❋ خط ❋ کشور عزیز [ما / دار / زرین / گان]	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید که به پرسش‌های زیر پاسخ درست ارائه کنند: ❋ میرویس نیکه به کدام شغل علاقه داشت؟ ❋ میرویس نیکه در کدام سال و در کجا تولد گردید؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا کلمه‌های شغل، تاریخ، کندهار و افغانستان را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل آن را به حافظه بسپارند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را درست بخوانند. • از شاگردان بخواهید تا جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نموده در کتابچه‌های خود بنویسند. ❊ .... در سال ۱۱۱۹ هـ‍ق. در منطقه............... از طرف یک.............ملی به حیث............ملی تعیین و به...........نیکه یاد گردید. ❊ میرویس خان بعد از...........سال خدمت در سال........... هـ ق. چشم از جهان فروبست. لقب، میرویس خان، کوکران، جرگه، رهبر، هشت، ۱۱۲۷	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید پاسخ درست را انتخاب کنند: ❊ میرویس نیکه در کدام شهر متولد گردید؟ الف – جلال آباد ب– کندهار ج– غزنی ❊ میرویس نیکه بعد از چند سال خدمت چشم از جهان فروبست؟ الف– ۱۰ سال ب– ۲۰ سال ج– ۸ سال	**ارزیابی**
	• فشرده زنده گینامه میرویس نیکه را به شاگردان بگویید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید تا کلمه‌های (رهبر، ملی و کشور) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	**کار خانه‌گی**

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • ارزیابی درس گذشته و ارتباط آن با درس جدید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید. • از شاگردان بخواهید تا متن درس را به نوبت و با آواز بلند بخوانند. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید به هر کدام آن یک جمله بگویند و در کتابچه‌های خود بنویسند: ❊ رهبر ❊ درخشان ❊ مفتخر • چند سطر درس را بخوانید تا شاگردان املا بنویسند. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را در صنف اجرا نمایند و به سؤالات آن پاسخ ارائه نمایند. در اجرای فعالیت‌ها شاگردان را رهنمایی کنید. • از شاگردان بخواهید تا در گروه‌ها تنظیم شده پیرامون شخصیت میرویس نیکه با هم بحث کنند. به نماینده گی از دیگران یک تن از هر گروه مقابل صنف امده نتیجه بحث خود را به دیگران بگوید. • بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید بعد توسط چند شاگرد انرا تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌ها پاسخ ارائه کنند: ❊ میرویس نیکه در کدام سال وفات کرد؟ ❊ میرویس نیکه در کجا به خاک سپرده شد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده پیرامون آن معلومات بیشتر ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

درس چهل و دوم
صفحه (۸۵-۸۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**حکایت**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند مفهوم ان را بدانند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• مفهوم حکایت را بدانند. • متن درس را درست بخوانند و اسم‌های مرکب را در متن نشان داده بتوانند. • به مطالعه حکایت‌های تربیتی علاقه مند شوند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – سطر ششم بخش دوم: سطر هفتم- سطر نهم بخش سوم : فعالیت‌ها
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

معلومات بیشتر برای معلم

حکایت به معنای داستان، قصه و سرگذشت می‌باشد. حکایت‌ها می‌توانند جنبۀ واقعی یا غیر واقعی و خیالی داشته باشند. حکایت‌ها یا موضوعات پند، اخلاق و عرفان را بیان می‌کنند و یا اینکه بیان کنندۀ موضوعات تاریخی اند. زبان حکایت‌ها گاهی جنبۀ مطایبه و شوخی دارد و گاهی هم ساده و روان اند.

در ادبیات دری کتاب‌های فراوانی تالیف شده است که دارای حکایت‌های زیبا و خواندنی می‌باشند که از شمار آنها می‌توان از گلستان سعدی، بهارستان جامی، جوامع الحکایات عوفی و غیره نام برد.

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، دیدن نظافت، ملاحظه کار خانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• درس را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و واژه‌های جدید را با معنای ان روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. دو جمله نخست متن درس را برای شاگردان املا بگویید. • جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل کنند: پند / پاینده / زاینده / هنر ❊ دانشمندی پسران خود را............می داد ❊ .... چشمه یی است............... و دولتی است...............	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ دهند: ❊ هنر چیست؟ ❊ چرا سیم و زر در محل خطر است؟	
خلاصه درس	• فشردهٔ مفهوم درس را با توضیحات لازم به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف و گرفتن حاضری • ارتباط درس گذشته با درس جدید، نوشتن عنوان و صفحه کتاب درسی روی تخته.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• متن درس را با آواز بلند و لحن و آهنگ مناسب طوری بخوانید و معنا کنید تا همه شاگردان بشنوند. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با آواز بلند بخوانند و معنا کنند. • از شاگردان بخواهید که برای کلمه‌های زیر جمله بگویند و روی تخته بنویسند: ❋ دولت ❋ هنر ❋ سیم و زر ❋ قدر • از شاگردان بخواهید که در جمله‌های زیر یکی از کلمه‌های (از، که، در، هر جا، و، و بی) را گذاشته و جمله‌ها را تکمیل نموده در کتابچه‌های خود بنویسند: ❋ اگر هنرمند...........دولت بیفتد، غم نباشد. ❋ ....هنر در نفس خود دولت است. ❋ ....که رود قدر نبیند و............صدر نشیند. ❋ ....هنر لقمه چیند و سختی بیند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش های زیر پاسخ ارائه کنند: ❋ چرا دانشمند فرزندان خود را به یادگیری هنر تشویق می‌کرد؟ ❋ اگر انسان هنرمند از دولت بیفتد چه می‌شود؟ ❋ واژه‌های (آموزید، پاینده و محل) چه معنا دارد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده مفهوم حکایت را به زبان ساده بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا یک مقاله کوتاه در مورد هنر بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی، متن درس را روی تخته بنویسید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از چند شاگرد بخواهید تا متن درس را با آواز بلند بخوانند. متن درس را خود با آواز بلند بخوانید و شعر را معنا کنید تا اشتباهات شاگردان رفع گردد. از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش بخوان و بنویس را در صنف اجرا کنند. آنها را در اجرای فعالیت‌ها رهنمایی و تشویق کنید. از چند شاگرد بخواهید فعالیت‌های بخش(بشنو و بگو) را در صنف اجرا کنند. در اجرای فعالیت‌ها شاگردان را رهنمایی و تشویق نمایید. شاگردان را به گروه‌ها تنظیم کنید و از آنها بخواهید در مورد هنر با هم گفت و شنود نمایند و نتیجه را از هر گروه یک شاگرد مقابل صنف بیاید و به دیگران بگوید. متن بخش (به دوستانت بگو) را بخوانید ؛ سپس توسط چند شاگرد تکرار ان را تکرار نمایید. از شاگردان بخواهید کلمه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	**قسمت اول متن درس**
	• شاگردان پاسخ دهند: ❋ پیام درس چیست؟ ❋ گلستان اثر کی است؟ ❋ کی می‌تواند کلمه‌های (فتنه، روستا، صدر و سیم) را در جمله‌های مناسب به کار ببرد؟	**ارزیابی**
	• در اخیر درس را جمع بندی نموده با توضیحات لازم به شاگردان ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید بیت‌های حکایت را حفظ کنند.	**کار خانه‌گی**

درس چهل و سوم

صفحه (۸۷–۸۸)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**سره میاشت**
هدف کلی	متن را بخوانند، بنویسند، در بارهٔ سره میاشت آگاهی حاصل کنند و اسم جمع را در متن نشان دهند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• در مورد سره میاشت معلومات حاصل کنند. • متن درس را درست بخوانند، بنویسند و اسم جمع را در متن نشان داده بتوانند. • به اهمیت مؤسسه خیریه سره میاشت پی ببرند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول –نیمه سطر هفتم بخش دوم : نیمه سطر هفتم – نیمه سطر چهاردهم بخش سوم : نیمه سطر چهاردهم – سطر بیستم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، ملاحظه کارخانه‌گی و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و معنای واژه‌هایی را که نمی‌دانند بیرون نویس کنند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های جدید را معنا نموده روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید که چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسند که در آن اسم جمع به کار رفته باشد • از شاگردان بخواهید که یک جمله بگویند که چهار کلمۀ زیر در آن به کار رفته باشد و ان را در کتابچه‌های خود بنویسید. سره میاشت | انسانها | آسیب دیده | نشان	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان پرسش‌های زیر را مطرح کنید: ❋ سره میاشت را دیگر به کدام نام یاد می‌کنند؟ ❋ نشان سره میاشت کدام مفهوم را می‌رساند.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان ارائه نمایید.	
کار خانه‌گی	شاگردان متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های این بخش را در صنف اجرا نمایید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و در مورد توضیحات لازم ارائه نمایید. • از شاگردان بخواهید که به نوبت مقابل صنف امده متن درس را با اواز بلند بخوانند و اسم جمع را مشخص کنند. • از شاگردان بخواهید معنای کلمه‌های زیر را بگویند و ان را روی تخته بنویسند: ❄ اسیران ❄ پرستاری ❄ امداد ❄ گوهر از شاگردان بخواهید تا جمله‌های نادرست زیر را درست نموده در کتابچه‌های خود بنویسند: ❄ در کشورهای اسلامی(هلال احمر) در افغانستان سره میاشت در بعضی کشورها به نام صلیب سرخ یاد می‌شود. ❄ وظیفهٔ، افغانستان جمعیت سره میاشت (هلال احمر) رسیده گی جنگ نیست زخمیان. از شاگردان بخواهید که در بارهٔ تصویرهای متن درس انچه برداشت نموده اند به دیگران بگویند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان پاسخ دهند: ❄ مفهوم بیت زیر چیست؟ ره نیـــک مـــردان آزاده گیر چو ایستاده یی دست افتـــاده گیر کسی نیک بیند به هر دو سرای که نیـــکی رساند به خلق خدای	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا کلمه‌های صلح، زلزله، و سیل را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های مشکل را نشانی کنند و بپرسند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و توضیحات لازم ارائه کنید. • واژه‌های جدید درس را معنا نموده روی تخته بنویسید. • از شاگردان بخواهید متن درس را با آواز بلند بخوانند. • چند بیت متن را برای شاگردان املا بگویید. • از شاگردان بخواهید که کلمه‌های (اسیران، پرستاری، امداد و گوهر) را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته بنویسند. • از شاگردان بخواهید فعالیت‌های بخش (بشنو و بگو) را در صنف اجرا کنند. • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نموده از آنها بخواهید پیرامون مفهوم شعر سعدی بحث کنند و یک تن به نماینده گی گروه خود مقابل صنف امده نتیجه صحبت شان را به دیگران بیان کند. • متن بخش (به دوستانت بگو) را بخوانید و سپس توسط شاگردان ان را تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید پاسخ ارائه کنند: ❋ هلال احمر به کدام نام‌ها یاد می‌شود؟ ❋ مفهوم بیت زیر چیست؟ بنی آدم اعضـای یکدیگر اند که در آفرینش ز یک گوهر اند چو عضوی به درد آورد روزگار دیگر عضـــوها را نماند قرار	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه ان را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا در مورد سره میاشت چند سطر در کتابچه‌های خود بنگارند.	(۳) دقیقه

درس چهل و چهارم
صفحه (۹۱– ۹۲)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**پنسل چگونه اختراع شد؟**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و در بارۀ اینکه پنسل چگونه اختراع شد اگاهی حاصل کنند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• پیرامون اختراع پنسل اگاهی حاصل کنند. • توانایی خواندن، نوشتن، گوش فرا دادن و برداشت در وجود شان تقویت گردد. • از انواع اختراعات که تا حال صورت گرفته در زنده گی روزانه خود با خبر شوند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – نیمه سطر چهارم بخش دوم : نیمه سطر چهارم – سطر ششم بخش سوم : سطر هفتم – اخیر متن
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی، ارزیابی درس گذشته و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و در مورد آن معلومات لازم را ارائه کنید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند و کلمه‌ها را درست تلفظ کنند. • جمله زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید که یکی از اعضای بدن را که در این جمله به کار رفته است مشخص کنند و به دیگران بگویند. ❋ اولین بار انسانها توسط انگشتان خود می‌نوشتند. • جمله زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید جاهای خالی آن را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایند: در.........در....................(۱۵۶۴ میلادی) یک..........نرم که به نام..........یاد می‌شود کشف گردید. • از شاگردان بخواهید که به کلمه‌های (نباتات، پرنده گان و کشف) جمله‌های مناسب گفته آن را در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• شاگردان به پرسش‌ها پاسخ دهند: ❋ اختراع یعنی چه؟ ❋ اولین بار انسان‌ها با چه می‌نوشتند؟ ❋ سنگ گرافیک در کجا کشف شد؟	
خلاصه درس	• خلاصه درس را به شاگردان بگویید و به سؤال های‌شان پاسخ ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• فعالیت‌های بخش مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند و واژه‌های جدید آن را بیرون نویس کنند.. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید را با معنای آن روی تخته بنویسید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار برده روی تخته املا بنویسند. ❉ پرنده گان ❉ رنگ ❉ نباتات ❉ پنسل • پرسش‌های بخش(بشنو بگو)را از شاگردان بپرسید. آن‌ها را تشویق و رهنمایی کنید. در ضمن به شاگردان کم جرات و دیر آموز وقت بیشتر دهید. • به شاگردان وقت بدهید اگر پرسشی داشته باشند طرح نمایند.	**قسمت اول متن درس**
	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌ها پاسخ ارائه کنند: ❉ پنسل چگونه اختراع شد؟ ❉ کی می‌تواند کلمه های (محکم، رسامی و پنسل) در جمله‌های مناسب به کار ببرد؟	**ارزیابی**
	• درس را جمع بندی نموده معلومات لازم پیرامون محتوای آن به صورت فشرده ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	به شاگردان هدایت دهید تا پیرامون فایده نوشتن با پنسل چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسند.	**کار خانه‌گی**

بخش سوم

زمان	فعالیت‌های معلم	عناوین مطالب
(۷) دقیقه	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	**بخش مقدماتی**
(۳۵) دقیقه	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و در مورد این که پنسل چگونه اختراع شد به شاگردان معلومات دهید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند و برداشت خود را از آن بیان کنند. • از شاگردان بخواهید تا برای کلمه‌های زیر جمله بگویند و در کتابچه‌های خود بنویسند. ❋ کاربن ❋ توته ❋ چوب ❋ سیاه • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نموده از آنها بخواهید تا در بارهٔ اختراع پنسل با هم بحث نمایند و از هر گروه یک شاگرد نتیجه بحث خود را به دیگران بگوید. • متن بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید؛ سپس توسط شاگردان آن را تکرار نمایید.	**قسمت اول متن درس**
	• شاگردان پاسخ دهند. ❋ گرافیت چیست؟ ❋ معنای کلمه‌های (اختراع، کشف و طریقه) چیست؟	**ارزیابی**
	درس را جمع بندی نموده پیرامون آن معلومات و توضیحات لازم ارائه کنید.	**خلاصه درس**
(۳) دقیقه	شاگردان کلمه‌های جدید درس را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند.	**کار خانه‌گی**

درس چهل و پنج

صفحه (۹۳-۹۴)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**حکایت**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند،عدد و ضمیر را در متن درس مشخص نمایند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• به مفهوم حکایت پی ببرند. • متن درس را درست بخوانند، بنویسند، عدد و ضمیر را در متن مشخص کرده بتوانند. • به اهمیت این‌گونه متن‌ها پی برده و در زنده گی روزانهٔ خود بهرمند گردند.
بخش ها	بخش اول: سطر اول – نیمه سطر چهارم بخش دوم: نیمه سطر چهارم – سطر ششم بخش سوم: سطر هفتم – سطر نهم
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ملاحظه کار خانه‌گی ارزیابی درس گذشته و ارتباط ان با درس جدید. • نوشتن عنوان درس و صفحه کتاب روی تخته. • از شاگردان بخواهید تا کتاب‌های خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید. • از چند شاگرد بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید که چند جمله در کتابچه‌های خود بنویسند که در آن نشانه‌های (نقطه، شارحه، سوالیه و ندابیه) به کار رفته باشد. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های زیر را روی تخته املا بنویسند: ❋ نهالشانی ❋ جلال آباد ❋ شرکت • از شاگردان بخواهید تا در متن درس عدد و ضمیر را که به کار رفته است دریافت نموده و به دیگران بگویند.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌ها پاسخ درست ارائه کنند: ❋ در متن درس کدام اعداد به کار رفته است؟ ❋ فرید و حمید برای نهالشانی به کجا رفتند؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی کرده خلاصهٔ آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ارتباط درس گذشته با درس جدید. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • از شاگردان بخواهید متن درس را خاموشانه بخوانند. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و واژه‌های مشکل را معنا کنید. • از شاگردان بخواهید به نوبت مقابل صنف آمده متن درس را با آواز بلند بخوانند. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید صورت درست ان را نشانی کنند: ❊ غرص، غرث، غرس • از شاگردان بخواهید که به پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) پاسخ ارائه کنند. • به شاگردان دیر اموز وقت بیشتر دهید و در انجام فعالیت‌ها آنها را کمک نمایید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید تا به پرسش های زیر پاسخ درست ارائه کنند: ❊ در کدام فصل سال نهالشانی صورت می‌گیرد؟ ❊ چرا نهالشانی صورت می‌گیرد؟ ❊ پیام درس چیست؟	
خلاصه درس	• فشرده درس خوانده شده را به شاگردان ارائه کنید.	
کار خانه‌گی	به شاگردان هدایت دهید تا در مورد فواید نهالشانی در سطر در کتابچه‌های خود بنویسند.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری و ملاحظه کار خانه‌گی. • با طرح سوال انگیزه یی، عنوان درس را روی تخته بنویسید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را اغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید ان را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید تا متن درس را از سطر نخست تا اخیر بخواند تا اشتباهات شان رفع گردد. • کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید به هر کدام آن یک جمله بگویند. ❋ غرس ❋ صحن • چند سطر درس را بخوانید تا شاگردان در کتابچه‌های خود املا بنویسند. • از شاگردان بخواهید به پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) پاسخ ارائه کنند. • شاگردان را به گروه‌ها تنظیم نمایید. یک گروه در باره فایدهٔ نهالشانی، گروه دوم در مورد ضمیرهای که در متن درس به کار رفته و گروه سوم عدد را که در متن درس به کار رفته است صحبت نمایند. و از هر گروه یک تن نتیجه بحث را به دیگران بگوید. • متن بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید؛ سپس توسط چند شاگرد آن را تکرار کنید.	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌ها پاسخ دهند: ❋ نهالشانی باعث چه می‌شود؟ ❋ کدام نشانه‌ها در متن درس به کار رفته است؟ ❋ کی می‌تواند به کلمه‌های (باغچه، سبز، صحن) یک جمله بگوید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده موضوعات مهم درس را به شاگردان گوشزد کنید.	
کار خانه‌گی	شاگردان متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

درس چهل و ششم
صفحه (۹۵–۹۶)

عناوین مطالب	شرح درس
موضوع درس	**تأسیسات اجتماعی**
هدف کلی	شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و تأسیسات اجتماعی را بشناسند.
اهداف اموزشی **دانشی** **مهارتی** **ذهنیتی**	• در مورد تأسیسات اجتماعی اگاهی حاصل کنند. • متن درس را درست بخوانند، معنا کنند و واژه‌ها را در جمله‌های مناسب به کار برده بتوانند. • به اهمیت تأسیسات اجتماعی پی ببرند و در حفظ و نگهداری ان کوشش کنند.
بخش ها	بخش اول : سطر اول – نیمه سطر ششم بخش دوم: نیمه سطر ششم– سطر دهم بخش سوم: سطر یازدهم – سطر اخیر
روش تدریس	انفرادی، گروهی، سؤال و جواب، مشق و تمرین
مواد و لوازم ممکن درس	کتابچه، قلم، تخته، تباشیر

بخش اول

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• سلام و احوال‌پرسی، تنظیم صنف، ارزیابی درس گذشته، ملاحظه کار خانه‌گی • شاگردان بخواهید تا کتابهای خود را باز کنند و پرسش‌های انگیزه یی درس را مطرح کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را خاموشانه بخوانید و واژه‌های مشکل را بیرون نویس کنید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و کلمه‌های جدید ان را معنا کنید. • از چند شاگرد به نوبت بخواهید تا متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید تا کلمه‌های (تأسیسات، احداث، صنایع و مکلف) را در جمله‌های مناسب به کار ببرند و در کتابچه‌های خود بنویسند. • جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید جاهای خالی آن را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نمایند. ❈ برای رفع............. کشور ما دولت و...................کوشش می‌کند. ❈ فابریکه‌ها..............پل‌ها، مکتب‌ها....................شفاخانه‌ها.............. را اعمار نماید. ❈ مکتبی که در ان درس................. شفاخانه‌یی که در ان................. می‌شویم. [حکومت، نیازمندی‌های، سرک‌ها، کودکستان‌ها، دانشگاه‌ها، می‌خوانیم، تداوی]	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنند: ❈ تأسیسات اجتماعی کدام جاها را می‌گویند؟ ❈ تأسیسات اجتماعی برای چه به میان امد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	شاگردان متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنند.	(۳) دقیقه

بخش دوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• بخش فعالیت های مقدماتی را در صنف اجرا کنید.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و کلمه‌های جدید را آن را معنا کنید. • از چند شاگرد بخواهید تا متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید تا چند سطر متن را در کتابچه خود املا بنویسند. • از شاگردان بخواهید که به کلمه‌های زیر پسوند جمع (ها) را اضافه نموده روی تخته بنویسید: ❋ سرک:.................. ❋ پل:................... ❋ دانشگاه:.................. ❋ کودکستان:............. ❋ شفاخانه:......... • از شاگردان بخواهید تا به کلمه‌های زیر جمله‌های مناسب بسازند و ان را روی تخته بنویسید: برومند، کاربستن، جهد، کسب	(۳۵) دقیقه
ارزیابی	• از شاگردان بخواهید به پرسش‌ها پاسخ ارائه کنند: ❋ واژه‌های (رفع، تأسیس، و مکلف) چه معنا دارد؟ ❋ تأسیسات اجتماعی را نام بگیرید. ❋ کلمه‌های جمع را که در متن درس به کار رفته است، نام ببرید.	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه آن را به شاگردان بگویید.	
کار خانه‌گی	از شاگردان بخواهید تا به کلمه‌های (تداوی، لباس، تفریح و عبادت) جمله‌های مناسب در کتابچه‌های خود بنویسید.	(۳) دقیقه

بخش سوم

عناوین مطالب	فعالیت‌های معلم	زمان
بخش مقدماتی	• فعالیت‌های مقدماتی در صنف اجرا گردد.	(۷) دقیقه
قسمت اول متن درس	• با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم درس را آغاز کنید. • متن درس را با لحن و آهنگ مناسب بخوانید و کلمه‌های جدید ان را روی تخته نوشته و معنا کنید. • از شاگردان بخواهید تا متن درس را با آواز بلند بخوانند. • از شاگردان بخواهید کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسند. رفع، تاسیس، احداث، مکلف، صنایع، خسارت • جهت تحکیم درس و اطمینان خود از یادگیری شاگردان پرسش‌های بخش (بشنو و بگو) را از شاگردان مطرح کنید. • شاگردان را در گروه‌ها تنظیم نموده از انها بخواهید که پیرامون حفظ و نگهداری تأسیسات اجتماعی صحبت نمایند؛ سپس از هر گروه یک تن مقابل صنف آمده نتیجه صحبت شان را به دیگران بگویند. • متن بخش (به دوستانت بگو) را ابتدا خود بخوانید؛ سپس توسط چند شاگرد آن را تکرار کنید.	(۳۸) دقیقه
ارزیابی	• به پرسش‌های زیر پاسخ ارائه کنید: ❊ تأسیسات اجتماعی برای چه به میان آمد؟ ❊ از تأسیسات اجتماعی چگونه نگهداری کنیم؟ ❊ واژه‌های (صنایع و خسارت) چه معنا دارد؟	
خلاصه درس	• درس را جمع بندی نموده خلاصه ان را به شاگردان بگویید.	